

შპს „საქართველოს გაზის
ტრანსპორტირების კომპანია“

2017 წლის ფინანსური ანგარიშგება

სარჩევი

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა	3
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	6
მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	9
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები	10

შპს KPMG Georgia
4, ზესიკის ქ,
თბილისი, 0108,
საქართველო
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ აქციონერს

დასკვნა

ჩვენ მოვახდინეთ შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას, მითითებული თარიღისთვის დასრულებული წლისთვის მოგება ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებას, კაპიტალში ცვლილებების და ფულადი ნაკადების ანგარიშგებას, და ასევე მნიშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებითი ხასიათის ინფორმაციას.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობას 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე მოცემული თარიღით დასრულებული წლისათვის მისი ფინანსური საქმიანობის შედეგებსა და ფულად ნაკადებს, ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს-ები) შესაბამისად.

დასკვნის საფუძველი

ჩვენ აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს) შესაბამისად. ხსენებული სტანდარტების საფუძველზე ჩვენი პასუხისმგებლობა აღწერილია ქვემოთ, ჩვენი დასკვნის ნაწილში „*აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე*“. „ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს“ „პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსის“ (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, ჩვენ ვართ „კომპანიისგან“ დამოუკიდებლები და ასევე ვართ შესაბამისობაში IESBA კოდექსის სხვა ეთიკურ პასუხისმგებლებთან. ჩვენ მიგვაჩნია, რომ მტკიცებულებები, რომლებიც აუდიტის მსვლელობისას მოვიპოვეთ, აუდიტორული დასკვნისათვის საკმარის და მართებულ საფუძველს წარმოადგენს.

ხელმძღვანელობის ანგარიში

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს „ხელმძღვანელობის ანგარიშზე“. „ხელმძღვანელობის ანგარიში“ ხელმისაწვდომი გახდება ჩვენთვის წინამდებარე აუდიტორთა დასკვნის გაცემის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი დასკვნა ფინანსური ანგარიშგების შესახებ არ მოიცავს „ხელმძღვანელობის ანგარიშს“ და ჩვენ არანაირი ფორმით არ გავცემთ მასთან დაკავშირებულ რწმუნებას.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს „ხელმძღვანელობის ანგარიშის“ წაკითხვას მას შემდეგ, რაც ის ხელმისაწვდომი გახდება და, შესაბამისად, იმის განსაზღვრას არის თუ არა „ხელმძღვანელობის ანგარიში“

არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებული ცოდნასთან მიმართებაში, ან სხვაგვარად ხომ არ მოიცავს ის არსებით უზუსტობებს.

„ხელმძღვანელობის ანგარიშის“ წაკითხვისას, ჩვენ გამოგვაქვს დასკვნა იმასთან დაკავშირებით:

- შეესაბამება თუ არა სხვა ინფორმაცია ფინანსურ ანგარიშგებას და ხომ არ მოიცავს ის არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს თუ არა ის ყველა ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ.

ხელმძღვანელობისა და მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირების პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და კეთილსინდისიერად წარდგენაზე, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლის ისეთ მექანიზმების შემუშავებაზე, რომელსაც ხელმძღვანელობა საჭიროდ მიიჩნევს თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია კომპანიის უნარის შეფასებაზე, განაგრძოს ფუნქციონირება, საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით, გასცეს ინფორმაცია უწყვეტი ფუნქციონირების საკითხებთან დაკავშირებით და გამოიყენოს ბუღალტრული აღრიცხვის მსგავსი პრინციპი მანამ, სანამ ხელმძღვანელობას არ გაუჩნდება სურვილი მოახდინოს „კომპანიის“ ლიკვიდაცია ან შეწყვიტოს მუშაობა, ან არ ექნება რაიმე სხვა რეალური ალტერნატივა, გარდა ზემოთ განსაზღვრული მოქმედებისა.

მმართველობაზე პასუხისმგებელი პირები პასუხს აგებენ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების მომზადების და წარდგენის პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორთა პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენს მიზანს წარმოადგენს გონივრული რწმუნების მიღება იმის თაობაზე, არის თუ არა ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალი თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად დაშვებული არსებითი უზუსტობებისგან და ასევე აუდიტორთა დასკვნის გაცემა, რომელიც მოიცავს ჩვენს აზრს. გონივრული რწმუნება არის რწმუნებულების მაღალი დონე, მაგრამ ის არ წარმოადგენს გარანტიას იმისა, რომ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების საფუძველზე ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის შესძლებს არსებული არსებითი უზუსტობების გამოვლენას. უზუსტობები შესაძლოა წარმოიშვას თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად და არსებითად მოიაზრებოდნენ, თუ მათ შეუძლიათ, ცალკე ან ერთობლივად, გონივრულ ფარგლებში გავლენა მოახდინონ მომხმარებელთა ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე, რომლებიც მიიღება წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების საფუძველზე.

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და შესაბამისია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულებელყოფას;
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა „კომპანიის“ შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას;
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ექვის ქვეშ დააყენოს „კომპანიის“ უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება, საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავამახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაადეკვატური იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს „კომპანია“ შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან წარმოდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული „დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა“ გაიცა, არის:

ენდრიუ კოქსშელი

შპს „KPMG Georgia“

30 აპრილი, 2018 წელი

**შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“
დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა
გვერდი 3**

ასს-ს შესაბამისად, აუდიტის მსვლელობისას, ჩვენ ვიყენებთ პროფესიულ მსჯელობას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ამასთან ჩვენ:

- ვახდენთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობის ან შეცდომის შედეგად არსებითი უზუსტობების დაშვების რისკების იდენტიფიცირებას და მათ შეფასებას, ამ რისკების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დაგეგმვას და განხორციელებას და ისეთი აუდიტორული მტკიცებულებების მოპოვებას, რომლებიც საკმარისი და შესაბამისია ჩვენი დასკვნის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობის შედეგად წარმოშობილი არსებითი უზუსტობების არ გამოვლენის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის, რადგან თაღლითობა შესაძლოა მოიცავდეს უკანონო ფარულ გარიგებებს, გაყალბებებს, განზრახ უმოქმედობას, ფაქტების დამახინჯებას ან შიდა კონტროლის მექანიზმების უგულვებელყოფას;
- ვახდენთ აუდიტის შესაბამისი შიდა კონტროლის მექანიზმების გააზრებას ვითარების შესაბამისი აუდიტორული პროცედურების დასაგეგმად და არა „კომპანიის“ შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტურობის შესახებ აზრის გამოსახატავად;
- ვაფასებთ გამოყენებული საბუღალტრო პოლიტიკების შესაბამისობას, ასევე ხელმძღვანელობის მხრიდან წარმოდგენილი სააღრიცხვო შეფასებებისა და განმარტებითი შენიშვნების მიზანშეწონილობას;
- გამოგვაქვს დასკვნა ხელმძღვანელობის მიერ მოქმედი საწარმოს საბუღალტრო საფუძვლების გამოყენების მიზანშეწონილობის შესახებ, ასევე მიღებული აუდიტორული მტკიცებულებების საფუძველზე ვასკვნით, აქვს თუ არა ადგილი არსებით გაურკვევლობებს ისეთ მოვლენებსა და ვითარებებთან მიმართებაში, რომლებმაც შესაძლოა ეჭვის ქვეშ დააყენოს „კომპანიის“ უნარი განაგრძოს ფუნქციონირება, საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით. თუ ჩვენ დავასკვნით, რომ ადგილი აქვს არსებით გაურკვევლობას, ჩვენს აუდიტორთა დასკვნაში ყურადღება უნდა გავაძახვილოთ შესაბამის ინფორმაციაზე ფინანსურ ანგარიშგებაში ან, თუ ამგვარი ინფორმაცია არაა დეკლარირებული იქნება, შევცვალოთ ჩვენი დასკვნა. ჩვენი დასკვნები ეფუძნება ჩვენი აუდიტორთა დასკვნის შედგენის თარიღამდე მიღებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. ამასთან, მომავალში წარმოშობილმა მოვლენებმა და შექმნილმა ვითარებებმა შესაძლოა აიძულოს „კომპანია“ შეწყვიტოს ფუნქციონირება საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების პრინციპით;
- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების მთლიან წარმოდგენას, მის სტრუქტურას და შინაარსს, მათ შორის განმარტებით შენიშვნებს და იმას, წარმოაჩენს თუ არა ფინანსური ანგარიშგება ძირითად გარიგებებსა და მოვლენებს ისეთი ფორმით, რომ უზრუნველყოფილ იქნას მთლიანი დოკუმენტის კეთილსინდისიერად წარდგენა.

სხვა მრავალ საკითხთან ერთად, მმართველობაზე პასუხისმგებელ პირებს გავუზიარებთ ინფორმაციას აუდიტის მასშტაბისა და ვადების, ასევე მნიშვნელოვანი აუდიტორული მსჯელობების შესახებ, მათ შორის ჩვენს მიერ აუდიტის პროცესში აღმოჩენილი შიდა კონტროლის მექანიზმებთან დაკავშირებული ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ხარვეზის შესახებ.

პარტნიორი აუდიტისა, რომლის შედეგადაც მოცემული „დამოუკიდებელ აუდიტორთა დასკვნა“ გაიცემ, არის:

ენდრიუ კოქსშელი

შპს „KPMG Georgia“

30 აპრილი, 2018 წელი

ენდრიუ კოქსშელის სახელით

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“
 ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

'000 ლარი	შენიშვნა	31 დეკემბერი 2017	31 დეკემბერი 2016
აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	10	8,885	9,380
სხვა გრძელვადიანი აქტივები	11	23,949	26,919
ინვესტიციები მეკავშირე კომპანიაში	12	2,000	2,000
სულ გრძელვადიანი აქტივები		34,834	38,299
 მარაგები	13	9,636	3,665
მიმდინარე საგადასახადო აქტივები		1,321	1,321
ჩასათვლელი დამატებითი ღირებულების გადასახადი		21,188	22,476
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	14	25,314	20,864
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	15	75,511	21,094
სულ მიმდინარე აქტივები		132,970	69,420
სულ აქტივები		167,804	107,719
 კაპიტალი			
საწესდებო კაპიტალი		83,502	35,526
დამატებითი შენატანი კაპიტალში		14,098	14,098
გაუნაწილებელი მოგება		19,004	7,523
სულ კაპიტალი	16	116,604	57,147
 ვალდებულებები			
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	30,031	50,572
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		30,031	50,572
 სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	18	21,169	-
გრძელვადიანი ვალდებულებები		21,169	-
სულ ვალდებულებები		51,200	50,572
სულ კაპიტალი და ვალდებულებები		167,804	107,719

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“
 მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით
 დასრულებული წლისათვის

'000 ლარი	შენიშვნა	2017	2016
შემოსავალი	5	163,104	160,293
გაზის თვითღირებულება	6	(94,525)	(31,799)
მილსადენის იჯარა	20	(60,006)	(68,680)
სახელფასო ხარჯები		(9,532)	(9,128)
ცვეთა	10	(1,696)	(1,668)
გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა		(346)	(307)
სხვა ხარჯები	7	(4,634)	(2,372)
სხვა შემოსავალი		1,469	613
შედეგი საოპერაციო საქმიანობიდან		(6,166)	46,952
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	8	17,647	4,437
მოგება დაბეგვრამდე		11,481	51,389
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	-	(2,988)
მოგება და სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში		11,481	48,401

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ 2018 წლის 27 აპრილს:

 ჯაბა ხმაღაძე
 გენერალური დირექტორი

 ვახტანგ თორდია
 გენერალური დირექტორის
 მოადგილე

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“
 მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით
 დასრულებული წლისათვის

'000 ლარი	შენიშვნა	2017	2016
შემოსავალი	5	163,104	160,293
გაზის თვითღირებულება	6	(94,525)	(31,799)
მიღსადენის იჯარა	20	(60,006)	(68,680)
სახელფასო ხარჯები		(9,532)	(9,128)
ცვეთა	10	(1,696)	(1,668)
გადასახადები, გარდა მოგების		(346)	(307)
გადასახადისა		(4,634)	(2,372)
სხვა ხარჯები	7	1,469	613
სხვა შემოსავალი		(6,166)	46,952
შედეგი საოპერაციო საქმიანობიდან		17,647	4,437
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	8	11,481	51,389
მოგება დაბეგვრამდე		-	(2,988)
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	11,481	48,401
მოგება და სრული შემოსავალი წლის			
განმავლობაში			

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება დამოწმებულია და ხელმოწერილია
 ხელმძღვანელობის მიერ 2018 წლის 30 აპრილს:

ჯაბა ხმალაძე

გენერალური დირექტორი

ვახტანგ თორდია

გენერალური დირექტორის
 მოადგილე

მოგების ან ზარალის და სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგება განუყოფელი ნაწილია ფინანსური
 ანგარიშგებისა და, შესაბამისად, წაკითხული უნდა იქნეს 10-40 გვერდებზე განთავსებულ განმარტებით
 შენიშვნებთან ერთად.

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“
 კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება 2017 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

’000 ლარი	დამატებითი		გაუნაწილებელი მოგება	სულ
	საწესდებო კაპიტალი	შენატანი კაპიტალში		
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	26,481	14,098	(38,237)	2,342
მოგება და სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	48,401	48,401
მესაკუთრის მიერ განხორციელებული შენატანი და განაწილება				
საწესდებო კაპიტალის გაზრდა	20,095	-	-	20,095
მესაკუთრეზე განაწილება	(11,050)	-	(2,641)	(13,691)
სულ მესაკუთრის მიერ განხორციელებული შენატანი და განაწილება	9,045	-	(2,641)	6,404
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	35,526	14,098	7,523	57,147
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	35,526	14,098	7,523	57,147
მოგება და სრული შემოსავალი წლის განმავლობაში	-	-	11,481	11,481
მესაკუთრის მიერ განხორციელებული შენატანი და განაწილება				
საწესდებო კაპიტალის გაზრდა (16(a))	70,125	-	-	70,125
მესაკუთრეზე განაწილება (16(a))	(22,149)	-	-	(22,149)
სულ მესაკუთრის მიერ განხორციელებული შენატანი და განაწილება	47,976	-	-	47,976
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	83,502	14,098	19,004	116,604

'000 ლარი	შენიშვნა	2017	2016
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან			
მოგება წლის განმავლობაში		11,481	48,401
<i>კორექტირებები:</i>			
ცვეთა	10	1,696	1,668
ძირითადი საშუალებების ჩამოწერა	10	219	31
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	8	(17,647)	(4,437)
მოგების გადასახადის ხარჯი	9	-	2,988
		(4,251)	48,652
<i>ცვლილებები:</i>			
მარაგებში	13	(6,659)	694
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებში	14	(4,313)	(485)
ჩასათვლელ დამატებითი ღირებულების გადასახადში		1,288	(11,227)
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებში	18	14,850	(47,139)
ფულადი ნაკადები ოპერაციებიდან მიღებული/(გამოყენებული) მოგების გადასახადის გადახდამდე		915	(9,505)
წმინდა ფულადი ნაკადები მიღებული/(გამოყენებული) საოპერაციო საქმიანობიდან		915	(9,505)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან			
მიღებული პროცენტი		3,306	4,442
ძირითადი საშუალებების შეძენა		(1,220)	(1,689)
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		2,086	2,753
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან			
საწესდებო კაპიტალის გაზრდით მიღებული ფულადი სახსრები	16 (a)	70,000	20,000
სხვა გრძელვადიანი აქტივების შეძენა მესაკუთრეზე მომავალი განაწილებისთვის	11	(18,566)	(23,529)
წმინდა ფულადი ნაკადები მიღებული/(გამოყენებული) საფინანსო საქმიანობაში		51,434	(3,529)
ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		54,435	(10,281)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 1 იანვრის მდგომარეობით		21,094	31,375
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(18)	-
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები 31 დეკემბრის მდგომარეობით	15	75,511	21,094

შენიშვნა	გვ.	შენიშვნა	გვ.
1. ანგარიშვალდებული საწარმო	11	15. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	19
2. აღრიცხვის საფუძველი	14	16. კაპიტალი და რეზერვები	19
3. ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტა	14	17. კაპიტალის მართვა	20
4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება	14	18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	20
5. შემოსავლები	14	19. სამართლიანი ღირებულება და რისკების მართვა	21
6. გაზის თვითღირებულება	15	20. საოპერაციო იჯარა	25
7. სხვა ხარჯები	15	21. კაპიტალის დანახარჯების ვალდებულება	25
8. წმინდა ფინანსური შემოსავალი	16	22. პირობითი ვალდებულებები	26
9. მოგების გადასახადები	16	23. დაკავშირებული მხარეები	27
10. ძირითადი საშუალებები	17	24. შეფასების საფუძველი	28
11. სხვა გრძელვადიანი აქტივები	18	25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა	28
12. ინვესტიციები მეკავშირე კომპანიებში	18	26. ახალი სტანდარტები და განმარტებები, რომლებიც ჯერ დანერგილი არ არის	37
13. მარაგები	18		
14. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	18		

1. ანგარიშვალდებული საწარმო

(a) ორგანიზაცია და საქმიანობა

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ („კომპანია“) დაარსდა 1999 წლის 30 დეკემბერს, შეზღუდული პასუხისმგებლობის კომპანიის სამართლებრივი ფორმით, როგორც ეს განსაზღვრულია საქართველოს „მეწარმეთა შესახებ კანონში“.

„კომპანია“ რეგისტრირებულია შემდეგ მისამართზე: კახეთის გზატკეცილი №21, თბილისი 0190, საქართველო. კომპანიის მარეგისტრირებული ორგანო არის ისნის რაიონის სასამართლო და რეგისტრაციის ნომერი # 7/4-1350.

„კომპანია“ მართავს საქართველოს ტერიტორიაზე მთავარ მაგისტრალურ გაზსადენ სისტემას, რომლის 100%-ის მფლობელია სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“, რომლის მფლობელიც არის საპარტნიორო ფონდის მეშვეობით, საქართველოს მთავრობა. „კომპანია“ ერთდერთი ლიცენზირებული გაზის გადამზიდავია საქართველოში. არსებული ლიცენზია გაიცა 2009 წლის 10 დეკემბერს უფაოდ.

„კომპანიის“ შემოსავალი, რომელსაც ის იღებს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის სისტემის გამოყენებისაგან, შედგება შემდეგი საქმიანობისაგან:

- 1) ბუნებრივი აირის ტრანზიტი რუსეთის ფედერაციიდან სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის საშუალებით სომხეთის რესპუბლიკაში

[REDACTED]

- 2) ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირება საქართველოს მასშტაბით, ძირითადად დისტრიბუციის კომპანიებისათვის, სამრეწველო საწარმოებსა და თბოელექტროსადგურებისათვის. ტრანსპორტირების ტარიფი განისაზღვრება ყოველწლიურად საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკ“) მიერ.

- 3) ბუნებრივი გაზის რეალიზაცია სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციაზე“ საქართველოს ტერიტორიაზე.

[REDACTED]

2017 წლის განმავლობაში განვითარებულმა შემდეგმა ცვლილებებმა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა მოახდინა და მომავალშიც მოახდენს „კომპანიაზე“:

3) გაზის ტრანსპორტირება

4) სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის იჯარა

12

სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციისაგან“. ხელშეკრულება არის შეუქცევადი და ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრამდე. 2011 წლის სექტემბრიდან 2017 წლის 1 სექტემბრამდე საიჯარო ქირა განისაზღვრებოდა აღნიშნულ მაგისტრალში გატარებული გაზის მოცულობიდან და შეადგენდა 6.8 აშშ დოლარს ყოველ 1,000 კუბურ მეტრ გაზზე. 2017 წლის 1 სექტემბრიდან საიჯარო ქირა ფიქსირებულია და შეადგენს ყოველთვიურად 3,500 ათას ლარს. „კომპანია“ პასუხისმგებელია მაგისტრალის და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის უსაფრთხო ექსპლუატაციაზე და შესაბამისად წევს საოპერაცია ხარჯებს, ხოლო კაპიტალური ხარჯები წარმოადგენს კორპორაციის პასუხისმგებლობას.

საქართველოს სოფლებში მილსადენების მშენებლობის პროექტი

„კომპანია“ საქართველოს მთავრობის დავალებით ახორციელებს ზემოთაღნიშნულ პროექტს. ყოველწლიურად, მთავრობა გამოსცემს შესაბამის ბრძანებას, სადაც მოცემულია კონკრეტული სოფლების ჩამონათვალი და გამოყოფილია მათი გაზმომარაგების უზრუნველყოფისათვის საჭირო ხარჯი. საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო გამოსცემს ბრძანებას, რომლის საფუძველზეც შესაბამისად იზრდება „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალი. გაზსადენის მშენებლობა სოფლებში ფინანსდება სწორედ ამ თანხების ჩარიცხვის გზით. „კომპანია“ სამშენებლო სამუშაოებს უკვეთავს სხვადასხვა მომწოდებელს. „კომპანიას“ არ აქვს განზრახული ოპერირება გაუწიოს აღნიშნულ გაზსადენებს/აქტივებს, შესაბამისად არ არიცხავს ცვეთას. მშენებლობის პერიოდში აღნიშნული აქტივები აღირიცხება სხვა გრძელვადიან აქტივებად, ხოლო დასრულების შემდგომ გაზსადენები გადაეცემა მის მეპარტონეს შესაბამისი ფაქტიური ღირებულებით, რომელიც დაახლოებით უდრის მის სამართლიან ღირებულებას და რომლის მეშვეობითაც შემდგომ მცირდება „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალი. ზოგადად, მშენებლობას სჭირდება რამდენიმე თვე, საშუალოდ თვრამეტ თვემდე.

„კომპანიის“ მფლობელს წარმოადგენს სახელმწიფო, ხოლო მაკონტროლებელ მხარეს კი საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო. დაკავშირებულ მხარეებთან წარმოებული ოპერაციები განმარტებულია 23-ე შენიშვნაში.

(b) ბიზნეს გარემო

„კომპანიის“ საქმიანობა ხორციელდება საქართველოს ტერიტორიაზე. რუსეთიდან სომხეთისკენ გაზის ტრანზიტის ერთადერთი მომხმარებელი არის შპს „გაზპრომ ექსპორტი“. ტრანზიტული გაზის რაოდენობა დამოკიდებულია სომხეთის მიერ მოთხოვნილ გაზის რაოდენობაზე. შესაბამისად, „კომპანია“ დამოკიდებულია საქართველოს, რუსეთის და სომხეთის ეკონომიკურ და ფინანსურ ბაზრებზე, რომლებიც წარმოადგენენ განვითარებადი ქვეყნის ბაზრებს. სამართლებრივი, საგადასახადო და მარეგულირებელი ბაზები ჯერ კიდევ ვითარდება და განიცდის სხვადასხვა ინტერპრეტაციებსა და ცვლილებებს, რომლებიც სხვა სამართლებრივ და ფისკალურ დაბრკოლებებთან ერთად, სირთულეებს უქმნის საქართველოს ტერიტორიაზე მომუშავე კომპანიებს. მოცემული ფინანსური ანგარიშგება ასახავს „კომპანიის“ ოპერაციებსა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე საქართველოს, რუსეთის და სომხეთის ბიზნეს გარემოს ზეგავლენის შეფასებას ხელმძღვანელობის მიერ. მომავალი ბიზნეს გარემო შეიძლება განსხვავდებოდეს ხელმძღვანელობის შეფასებისგან.

2. აღრიცხვის საფუძველი

შესაბამისობა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებთან („ფასს“) სრულ შესაბამისობაში.

3. ფუნქციონალური და წარსადგენი ვალუტა

საქართველოს ეროვნული ვალუტა არის ქართული ლარი („ლარი“), რომელიც წარმოადგენს „კომპანიის“ ფუნქციონალურ ვალუტას და იმავდროულად არის წარსადგენი ვალუტა. შესაბამისად, მოცემულ ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა ფინანსური ინფორმაცია წარმოდგენილია ქართულ ლარში და დამრგვალებულია უახლოეს ათასეულამდე.

4. შეფასებებისა და მსჯელობების გამოყენება

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ფასს-თან შესაბამისობაში მოითხოვს ხელმძღვანელობისგან ისეთი მსჯელობების, შეფასებებისა და დაშვებების გამოყენებას, რომელიც გავლენას ახდენს ბუღალტრული აღრიცხვის პოლიტიკასა და ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი აქტივების, ვალდებულებების, შემოსავლების და ხარჯების ოდენობაზე. რეალური შედეგები შეიძლება განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისაგან.

შეფასებების და ძირითადი დაშვებების პრინციპების გადახედვა ხორციელდება უწყვეტ რეჟიმში. სააღრიცხვო შეფასებების გადახედვის შედეგები აღიარდება იმ პერიოდში, რომელშიც მოხდა მათი გადახედვა და ნებისმიერ შემდგომ პერიოდში, რომელზედაც მათ ექნებათ გავლენა.

ინფორმაცია კრიტიკული მსჯელობების შესახებ, რომელიც გამოიყენება სააღრიცხვო პოლიტიკის შემუშავებისას და რომელთაც აქვთ ყველაზე მნიშვნელოვანი გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაში აღიარებულ თანხებზე, წარმოდგენილია 25-ე (a) შენიშვნაში მიღებული გაზის სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, 25-ე (j)(i) შენიშვნაში და მე-12 შენიშვნაში - ინვესტიციები მეკავშირე კომპანიაში.

ინფორმაცია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისას გაკეთებული დაშვებების თაობაზე მოცემულია მე-19 შენიშვნაში.

5. შემოსავლები

'000 ლარი

	2017	2016
გაზის გაყიდვა	44,955	25,968
სხვა შემოსავალი	1,455	1,273
	163,104	160,293

6. გაზის თვითღირებულება

[illegible]

*2017 წლის ივლისამდე, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ სამხრეთ კავკასიის მაგისტრალური გაზსადენით შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ მიერ ტრანსპორტირებულ გაზის მოცულობის საზომ ბაზად იყენებდა 15 გრადუსს (ცელსიუსი), მაშინ როცა „კომპანია“ იყენებდა 20 გრადუსს (ცელსიუსი). აღნიშნულმა განსხვავებამ „კომპანიისათვის“ წარმოშვა ზედმეტი გაზის მოცულობა, რომელიც ამცირებდა ტრანსპორტირებისა და ტრანზიტის მომსახურების შედეგად წარმოქმნილ გაზის დანაკარგებს. 2017 წლის ივლისიდან, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების ეროვნული კომისიის 2017 წლის 15 მარტის ბრძანების შესაბამისად, კორპორაცია და „კომპანია“ გაზის მოცულობის საზომ ბაზად იყენებს 20 გრადუსს (ცელსიუსი). საზომი ერთეულის ცვლილებამ შეამცირა ზემოაღნიშნული ზედმეტი გაზის მოცულობა და შესაბამისად გაზარდა გაზის ფაქტიური დანაკარგები.

7. სხვა ხარჯები

2017	2016
1,609	643
943	761
548	132
161	109
110	88
1,263	639
4,634	2,372

*მოცემული პროფესიული მომსახურების ხარჯები, მოიცავს აუდიტორული კომპანიისათვის გადარიცხულ თანხას, დაახლოებით 51 ათასი ლარის ოდენობით, აუდიტორული და სხვა სახის მომსახურების ასანაზღაურებლად.

8. წმინდა ფინანსური შემოსავალი

'000 ლარი	2017	2016
მოგება ან ზარალში აღიარებული		
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო ანგარიშებზე	3,306	4,442
შემოსავალი /(ხარჯი) უცხოური ვალუტის გადაფასებიდან	424	(5)
ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტიდან მიღებული მოგება (იხ. შენიშვნა 18)	13,917	-
	17,647	4,437

9. მოგების გადასახადები

(a) მოგება ან ზარალში აღიარებული თანხები

„კომპანიის“ მოგების გადასახადის საპროცენტო განაკვეთი არის 15% (2016: 15%).

'000 ლარი	2017	2016
მიმდინარე გადასახადის ხარჯი	-	-
გადავადებული გადასახადის ხარჯი		
ცვლილებები აღიარებულ დროებით განსხვავებებში განპირობებული საკანონმდებლო ცვლილებების გამო*	-	2,988
სულ მოგების გადასახადის ხარჯი	-	2,988

*აღიარებული გადავადებული საგადასახადო აქტივის ცვლილება, რომელიც შეადგენს 2,988 ათას ლარს, დაკავშირებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობასთან. 2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი საგადასახადო რეფორმასთან დაკავშირებით (ცნობილი როგორც ესტონური მოდელი), რომლის მიხედვითაც გადასახადის დარიცხვა ხდება არა მაშინ როდესაც „კომპანიას“ წარმოეშვა მოგება, არამედ მაშინ როდესაც ის ამ მოგებას ანაწილებს. იმის გათვალისწინებით, რომ ზემოაღნიშნული საკანონმდებლო ცვლილება ძალაში შევიდა 2017 წლის 1 იანვარს, მანამ სანამ ფინანსური ანგარიშგება მომზადდებოდა, შესაბამისად მოხდა მანამდე აღიარებული საგადასახადო აქტივის ჩამოწერა.

ეფექტური საგადასახადო განაკვეთის შეჯერება:

	2017		2016	
	'000 ლარი	%	'000 ლარი	%
მოგება დაბეგრამდე	11,481		51,389	
საშემოსავლო გადასახადი დადგენილი განაკვეთით	-	-	7,709	15
წმინდა დაუბეგრავი შემოსავალი	-	-	(2,722)	(5)
აღიარებული საგადასახადო ზარალის აღიარება	-	-	(4,416)	(9)
ცვლილებები აღიარებულ დროებით განსხვავებებში განპირობებული საკანონმდებლო ცვლილებების გამო	-	-	2,988	6
განსხვავებები შემოსავლებსა და ხარჯებში საგადასახადო და ფასს-ის მიხედვით	-	-	(571)	(1)
	-	-	2,988	6

10. ძირითადი საშუალებები

'000 ლარი	მიწა და შენობა- ნაგებობები	გაზსადენი ადჰურვილობა	სატრანსპორტო საშუალებები	სხვა	სულ
თვითღირებულება					
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	767	2,406	5,406	9,419	20,252
შესყიდვები	-	-	-	741	1,689
გაყიდვები	(10)	-	(1)	(165)	(204)
გადატანა	-	-	571	-	(571)
გადატანა მარაგებიდან	-	-	176	-	94
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	767	2,406	6,152	9,995	2,970
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	757	2,406	6,152	9,995	2,970
შესყიდვები	125	-	5	86	1,129
გაყიდვები	-	-	(523)	(340)	(315)
გადატანა	-	-	569	-	(569)
გადატანა მარაგებიდან	-	-	63	-	12
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	882	2,406	6,266	9,741	3,227
ცვეთა					
ნაშთი 2016 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	47	380	3,697	6,460	811
ცვეთა წლის განმავლობაში	4	120	407	894	243
გაყიდვები	-	-	(1)	(162)	-
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	51	500	4,103	7,192	1,054
ნაშთი 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით	51	500	4,103	7,192	1,054
ცვეთა წლის განმავლობაში	4	120	578	813	181
გაყიდვები	-	-	(523)	(304)	(132)
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	55	620	4,158	7,701	1,103
საბალანსო ღირებულება					
2016 წლის 1 იანვარი	720	2,026	1,709	2,959	1,716
2016 წლის 31 დეკემბერი	706	1,906	2,049	2,803	1,916
2017 წლის 31 დეკემბერი	827	1,786	2,108	2,040	2,124

2017 წლის განმავლობაში „კომპანიის“ კაპიტალში შეტანილ იქნა 125 ათასი ლარის ღირებულების მიწა და შენობა-ნაგებობები (2016: ნული) (იხ. შენიშვნა 16(a)).

11. სხვა გრძელვადიანი აქტივები

'000 ლარი	2017	2016
ნაშთი 1 იანვარს	26,919	17,008
შესყიდვა და მშენებლობა	18,566	23,529
მესაკუთრეზე განაწილება (შენიშვნა 16(a))	(22,149)	(13,681)
მარაგებიდან გადატანა (შენიშვნა 16(a))	613	63
ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	23,949	26,919

სხვა გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია დაბალი წნევის გაზის მილსადენების სახით, რომელიც შენდება მესაკუთრის, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს (მანამდე საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო) ბრძანების შესაბამისად „სოფლებში მილსადენების მშენებლობის“ პროექტის განხორციელების ფარგლებში.

12. ინვესტიციები მეკავშირე კომპანიებში

„კომპანია“ ფლობს 2,000 ათასი ლარის ოდენობის (2016: 2,000 ათასი ლარი) წილს მეკავშირე კომპანიაში რაც შეადგენს მფლობელთა წილის 40%-ს, მაგრამ 50%-ზე ნაკლებ ხმის მიცემის უფლებებს; თუმცა, „კომპანია“ განსაზღვრა, რომ მას გააჩნია მეკავშირე კომპანიაში მნიშვნელოვანი გავლენა, რადგან „კომპანიას“ ყავს წარმომადგენლობას მეკავშირის საბჭოში. მეკავშირე კომპანია არ მოქმედებდა 2017 და 2016 წლებში. მენეჯმენტისათვის ჯერ-ჯერობით უცნობია კომპანია დაიწყებს საქმიანობას თუ ის გადაეცემა მესაკუთრეს ან გასხვისდება.

13. მარაგები

'000 ლარი	2017	2016
ბუნებრივი აირის მარაგი	3,820	-
მასალები, საწვავი და სხვა მარაგები	5,816	3,665
	9,636	3,665

75 ათასი ლარი (2016: 270 ათასი ლარი) გადატანილ იქნა მარაგებიდან ძირითად საშუალებებში (იხ. შენიშვნა 10) და 613 ათასი ლარი (2016: 63 ათასი ლარი) გადატანილ იქნა სხვა გრძელვადიანი აქტივებში (იხ. შენიშვნა 11).

14. სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

'000 ლარი	2017	2016
სავაჭრო მოთხოვნები	26,286	21,836
სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვი	(992)	(992)
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები წარმოდგენილი სესხებისა და მოთხოვნების კატეგორიაში	25,294	20,844
გაცემული ავანსები	20	20
სულ სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	25,314	20,864

„კომპანიის“ საკრედიტო და სავალუტო რისკი და სავაჭრო და სხვა მიმდინარე მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების ზარალი წარმოდგენილია მე-19 შენიშვნაში.

15. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

'000 ლარი	2017	2016
საბანკო ნაშთები	75,511	21,094
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები		
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებასა და	75,511	21,094
ფულადი ნაკადების ანგარიშგებაში		

„კომპანიის“ საპროცენტო განაკვეთის რისკი და ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე მგრძნობელობის ანალიზი წარმოდგენილია მე-19 შენიშვნაში.

16. კაპიტალი და რეზერვები

(a) საწესდებო კაპიტალი და მფლობელებისთვის განაწილება

საწესდებო კაპიტალი წარმოადგენს სადამფუძნებლო დოკუმენტებში მოცემულ „კომპანიის“ კაპიტალის ნომინალურ თანხას და ექვემდებარება სახელმწიფო რეგისტრაციას.

საწესდებო კაპიტალის მფლობელები უფლებამოსილნი არიან მიიღონ დივიდენდები მათი დროდადრო გამოცხადებისას, ასევე ისარგებლონ „კომპანიის“ შეხვედრებზე მათი წილის შესაბამისი ხმების რაოდენობით.

საქართველოს კანონმდებლობის მიხედვით, „კომპანიის“ გასანაწილებელი რეზერვი იზღუდება გაუნაწილებელი მოგების ნაშთით, როგორც ნაჩვენებია „კომპანიის“ ფასს-ის მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში.

2017 წლის 31 დეკემბრით და 2016 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლების განმავლობაში, საწესდებო კაპიტალი გაიზარდა შემდეგნაირად:

'000 ლარი	2017	2016
ნაშთი 1 იანვრის მდგომარეობით	35,526	26,481
მესაკუთრის მიერ შემოტანილი ფულადი სახსრები	70,000	20,000
მესაკუთრის მიერ შემოტანილი ძირითადი საშუალებები	125	-
მესაკუთრის მიერ შემოტანილი მარაგები	-	95
მესაკუთრეზე განაწილება	(22,149)	(11,050)
ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	83,502	35,526

2017 წლის განმავლობაში 22,149 ათასი ლარის ღირებულების გაზსადენები, საწესდებო კაპიტალის შემცირების შედეგად გადაეცა მესაკუთრეს.

2016 წლის განმავლობაში 13,691 ათასი ლარის ღირებულების გაზსადენები (11,050 ათასი ლარი, როგორც საწესდებო კაპიტალის შემცირება და 2,641 ათასი ლარი როგორც გაუნაწილებელი მოგების შემცირება) და 10 ათასი ლარის ღირებულების ძირითადი საშუალებები (როგორც საწესდებო კაპიტალის შემცირება) გადაეცა მესაკუთრეს.

2017 და 2016 წლების განმავლობაში დივიდენდები არ გაცემულა.

(ბ) დამატებითი შენატანები კაპიტალში

დამატებითი შენატანები კაპიტალში მოიცავს იმ ეკონომიკურ სარგებელს, რომელიც „კომპანიამ“ მიიღო საქართველოს მთავრობის მიერ იმ დაგროვილი რესტრუქტურირებული საგადასახადო ვალდებულების გაუქმებით, რომელიც „კომპანიას“ წარმოეშვა 2002-2005 წლების პერიოდში.

17. კაპიტალის მართვა

„კომპანიას“ კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა არ გააჩნია, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს შეინარჩუნოს საკმარისი კაპიტალი „კომპანიის“ საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნების განსახორციელებლად. ამის მიღწევა ხდება ძირითადად „კომპანიის“ აქციონერის მიერ დაფინანსებული ფულადი სახსრების ეფექტური მართვით, მისი შემოსავლისა და მოგების მუდმივი ხელმძღვანელობით. „კომპანიის“ კაპიტალის მართვაში წლის განმავლობაში ცვლილებები არ განხორციელებულა. „კომპანიაზე“ არ ვრცელდება კაპიტალთან დაკავშირებული გარე მოთხოვნები.

18. სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები

’000 ლარი	2017	2016
სავაჭრო ვალდებულებები	40,579	42,360
სხვა საგადასახადო ვალდებულებები	9,875	7,643
ვალდებულება მეკავშირე კომპანიასთან	551	569
ავანსები	195	-
	51,200	50,572
მიმდინარე	30,031	50,572
გრძელვადიანი	21,169	-
	51,200	50,572

მეკავშირე კომპანიის წინაშე არსებული ვალდებულებები წარმოადგენს 2017 წლის 31 დეკემბრის და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საინვესტიციო ობიექტის კაპიტალში შესატანი კაპიტალის გადაუხდელობას (შენიშვნა 12).

2017 წლის 16 ნოემბერს „კომპანიამ“ სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ ხელი მოაწერა შეთანხმებას მაგისტრალური გაზსადენის იჯარით წარმოქმნილი ვალდებულების რესტრუქტურირებასთან დაკავშირებით. მხარეები შეთანხმდნენ გადახდის გრაფიკზე, რომლის თანახმადაც ვალდებულება სრულად დაიფარება 2025 წლის ბოლოს. ვალის რესტრუქტურირება იწვევს მნიშვნელოვან ცვლილებებს პირობებში, შესაბამისად რესტრუქტურირების დაწყების დღეს „კომპანიამ“ შეწყვიტა არსებული ვალდებულების აღიარება და აღიარა ახალი ვალდებულება განახლებული პირობების შესაბამისად, განსხვავება აღიარებულ იქნა როგორც ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტით მიღებული მოგება მოგება-ზარალისა და სხვა შემოსავლების ნაწილში. მიმდინარე საბალანსო ღირებულება გაანგარიშებულ იქნა მომავალი გადახდების მიმდინარე ღირებულებით 10.86%-იანი საბაზრო განაკვეთის მეშვეობით (შენიშვნა 8).

„კომპანიის“ სავალუტო და ლიკვიდურობის რისკი, დაკავშირებული სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებთან, წარმოდგენილია მე-19 შენიშვნაში.

19. სამართლიანი ღირებულება და რისკების მართვა

(a) სააღრიცხვო კლასიფიკაციები და სამართლიანი ღირებულება

სამართლიანი ღირებულების შეფასების მიზანია ზუსტი ფასის განსაზღვრა, რომელიც მიღებული იქნება შეფასების თარიღისთვის აქტივის გაყიდვისგან ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადაცემისთვის ოპერაციის ფარგლებში ბაზრის მონაწილეებს შორის. თუმცა, შეფასების სუბიექტურობიდან გამომდინარე სამართლიანი ღირებულება არ უნდა იყოს ინტერპრეტირებული, როგორც შესრულებადი აქტივის დაუყოვნებლივ გაყიდვისას ან ვალდებულებების გადაცემისას. „კომპანიამ“ განსაზღვრა ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება გადაფასების მეთოდის გამოყენებით. აღნიშნული მეთოდის მიზანს წარმოადგენს ისეთი სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა, რომელიც ასახავს ფასს, რომელიც მიღებული იქნება აქტივის გაყიდვის გაყიდვიდან ან გადახდილი იქნება ვალდებულების გადაცემისთვის ოპერაციის ფარგლებში ბაზრის მონაწილეებს შორის აღნიშნული შეფასების მეთოდი წარმოადგენს ფულადი სახსრების გადაფასების მოდელს. ყველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ეფუძნება მომავალი ძირითადი თანხისა და საპროცენტო სარგებლის მიმდინარე ღირებულებას, რომელიც დისკონტირებულია ანგარიშგების შედგენის დღეს არსებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთის შესაბამისად.

ხელმძღვანელობის აზრით „კომპანიის“ ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდება მათი საბალანსო ღირებულებისაგან.

(b) ფინანსური რისკის მართვა

„კომპანიას“ ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებიდან გამომდინარე გასწევს შემდეგ რისკების:

- საკრედიტო რისკი (იხ. შენიშვნა 19(b)(ii));
- ლიკვიდურობის რისკი (იხ. შენიშვნა 19(b)(iii));
- საბაზრო რისკი (იხ. შენიშვნა 19(b)(iv)).

(i) რისკების მართვის სისტემა

„კომპანიის“ ხელმძღვანელობას ეკისრება საერთო პასუხისმგებლობა მისი რისკების მართვის სისტემის დაწესებასა და ზედამხედველობაზე.

„კომპანიის“ რისკის მართვის პოლიტიკა დადგენილია მასზე რისკების გავლენის განსაზღვრისა და ანალიზისათვის, რისკის შესაბამისი ლიმიტებისა და კონტროლების დასადგენად, და მათი მონიტორინგისათვის. რისკის მართვის პოლიტიკა და სისტემა რეგულარულად გადაიხედება მიმდინარე საბაზრო მდგომარეობისა და „კომპანიის“ საქმიანობაში ცვლილებების გასათვალისწინებლად.

(ii) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის „კომპანიის“ ფინანსური დანაკარგის რისკი, როდესაც მომხმარებელი ან ფინანსური ინსტრუმენტის მფლობელი მეორე მხარე არ შეასრულებს კონტრაქტით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს. საკრედიტო რისკი „კომპანიას“ ძირითადად წარმოეშება სავაჭრო მოთხოვნებიდან კლიენტებისადმი.

ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება წარმოადგენს საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალურ მიდრეკილებას.

სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები

საკრედიტო რისკის მართვა ხდება კლიენტების გადახდისუნარიანობის შემოწმებით კრედიტის რაოდენობის გაზრდამდე. ზოგადად, სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებით უზრუნველყოფა არ მოითხოვება.

„კომპანიას“ დადგენილი აქვს სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებთან დაკავშირებული გაუფასურების რეზერვი, რაც წარმოადგენს მის მიერ შეფასებულ შესაძლო დანაკარგს სავაჭრო და სხვა დავალიანებებთან მიმართებაში.

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის გეოგრაფიული რეგიონისა და მომხმარებლების მიხედვით სავაჭრო მოთხოვნებისათვის საკრედიტო რისკის მიმართ მაქსიმალური მიდრეკილება იყო შემდეგი:

	საბალანსო ღირებულება	
	2017	2016
’000 ლარი		
გაზის დისტრიბუტორები – ადგილობრივი	21,016	20,350
სხვა დსთ-ს ქვეყნები	2,531	-
სხვა – ადგილობრივი	1,747	494
	25,294	20,844

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „კომპანიას“ გააჩნდა 2 მომხმარებელი, რომლის სავაჭრო მოთხოვნათა ნაშთმა საერთო მოთხოვნათა ნაშთის 10%-ს გადააჭარბა (31 დეკემბერი 2016: 1 მომხმარებელი) 2017 წლის 31 დეკემბრისათვის ამ ნაშთების საბალანსო ღირებულება შეადგენდა 17,542 ათას ლარს. (31 დეკემბერი 2016: 15,096 ათასი ლარი).

გაუფასურების ზარალი

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის სავაჭრო მოთხოვნების ხანდაზმულობა, გარდა ანარიცხებისა, გახლდათ:

	2017	2016
’000 ლარი		
არაგადაგადაცილებული და არაგაუფასურებული	19,144	19,510
ვადაგადაცილებული 0- 30 დღე	5,143	620
ვადაგადაცილებული 31-90 დღე	488	466
ვადაგადაცილებული 91-365 დღე	519	248
ვადაგადაცილებული 1 წელზე მეტი	992	992
	26,286	21,836

992 ათასი ლარის ოდენობის (2016: 992 ათასი ლარი) 1 წელზე მეტი ვადაგადაცილებული მოთხოვნა ჩართული იყო სავაჭრო მოთხოვნების გაუფასურების რეზერვში, როგორც ეს განმარტებულია მე-14 შენიშვნაში.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით „კომპანიას“ განთავსებული ჰქონდა ნაშთები 1 ბანკში, რომელის მოცულობაც აღემატებოდა მთლიანი ნაშთების 10% (31 დეკემბერი 2016: 3 ბანკი).

2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ზემოაღნიშნული ნაშთები შეადგენდა 75,500 ათას ლარს (2016 წლის 31 დეკემბერი: 20,737 ათასი). სარეიტინგო სააგენტო Fitch-ის რეიტინგის მიხედვით, აღნიშნულ ბანკს აქვს გრძელვადიანი და მოკლევადიანი საკრედიტო რეიტინგი BB- და B შესაბამისად. აქედან გამომდინარე, შესაძლო საკრედიტო რისკი ძალიან დაბალია.

(iii) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის იმის რისკი, რომ „კომპანია“ ვერ შეძლებს თავისი ფინანსური ვალდებულებების დაფარვას ფულადი სახსრების ან ფინანსური აქტივების საშუალებით. ლიკვიდურობის მართვის „კომპანიისეული“ მიდგომა არის, შესაძლებლობის ფარგლებში, იმის გადამოწმება, რომ ვალდებულების გაჩენისას, „კომპანიას“ ყოველთვის ჰქონდეს დავალიანების შესაბამისი ლიკვიდურობა, როგორც ჩვეულ, ისე - სტრესულ მდგომარეობაში, მისი რეპუტაციის რისკის ქვეშ დაყენების თავიდან აცილებისა და დანაკარგების წარმოშობის გარეშე.

„კომპანია“ უზრუნველყოფს, რომ 60-დღიანი პერიოდისათვის ჰქონდეს მოსალოდნელი საოპერაციო ხარჯების დასაფარი შესაბამისი ფულადი სახსრები, ფინანსური ვალდებულებების ანაზღაურების ჩათვლით; აღნიშნული მოიცავს, მოსალოდნელ გავლენას ისეთ უკიდურეს გარემოებებზე, რისი განჭვრეტაც გონივრულ ფარგლებში შეუძლებელია, როგორიცაა სტიქიური უბედურებები.

მომდევნო ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური ვალდებულებების საკონტრაქტო ვადიანობა, სავარაუდო საპროცენტო გადახდების ჩათვლით. წარმოდგენილი თანხები არის ბრუტო, არადისკონტირებული და მოიცავს საპროცენტო გადასახადს.

31 დეკემბერი 2017 '000 ლარი	საბალანსო დირებულება	კონტრაქტით განსაზღვრული ფულადი ნაკადების მოძრაობა		5 წლის ზემოთ			
		0-6 თვე	6-12 თვე	1-2 წელი	2-5 წელი	5 წელი	ზემოთ
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო ვალდებულებები	40,579	54,395	14,799	5,000	5,000	15,000	14,596
	40,579	54,395	14,799	5,000	5,000	15,000	14,596

31 დეკემბერი 2016 '000 ლარი	საბალანსო დირებულება	კონტრაქტით განსაზღვრული ფულადი ნაკადების მოძრაობა		5 წლის ზემოთ			
		0-6 თვე	6-12 თვე	1-2 წელი	2-5 წელი	5 წელი	ზემოთ
არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები სავაჭრო ვალდებულებები	42,360	42,360	42,360	-	-	-	-
	42,360	42,360	42,360	-	-	-	-

მოსალოდნელი არ არის, რომ ვადიანობის ანალიზში შესული ფულადი ნაკადები მნიშვნელოვნად ადრე ან მნიშვნელოვნად განსხვავებული ოდენობით წარმოიშვას.

(iv) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი წარმოადგენს საბაზრო ფასების ცვალებადობის რისკს, რაც მოიცავს სავალუტო კონვერტაციის განაკვეთების, საპროცენტო განაკვეთების და კაპიტალის ღირებულების ცვალებადობის რისკს, რომლებმაც შესაძლოა გავლენა იქონიონ „კომპანიის“ მფლობელობაში არსებული ინსტრუმენტების ღირებულებაზე. საბაზრო რისკების მართვის მიზანია საბაზრო რისკების საფრთხის მართვა და კონტროლი, მისაღები პარამეტრების საფუძველზე ამონაგების ოპტიმიზაციის ფონზე.

სავალუტო რისკი

„კომპანიის“ იმ მოთხოვნებზე, ვალდებულებებსა და საბანკო ნაშთებზე, რომლებიც წარმოადგენილია ეროვნული ვალუტისაგან განსხვავებულ ვალუტაში გავლენას ახდენს სავალუტო რისკი. ძირითადად ასეთ ვალუტას წარმოადგენს აშშ დოლარი.

„კომპანია“ არ აფორმებს წარმოებულ ხელშეკრულებებს იმისათვის რომ მოახდინოს მიმდინარე რისკის ჰეჯირება.

სავალუტო რისკის გავლენა

'000 ლარი	აშშ დოლარში 2017	აშშ დოლარში 2016
ფული და ფულის ეკვივალენტები	2,531	-
სავაჭრო და სხვა მოთხოვნები	2,531	-
სავაჭრო და სხვა ვალდებულებები	(6,676)	(11,311)
მიმდინარე გავლენა	(1,614)	(11,311)

მიმდინარე წელს მოქმედებდა შემდეგი გაცვლითი კურსი:

ლარში	საშუალო კურსი		მიმდინარე განაკვეთი	
	2017	2016	2017	2016
1 აშშ დოლარი	2.5086	2.3667	2.5922	2.6468

მგრძნობელობის ანალიზი

ლარის შესაძლო გაუფასურებამ აშშ დოლარის მიმართ 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაძლოა გამოიწვიოს მოგების ან ზარალის გაზრდა/(შემცირება) ქვემოთ მოცემული მოცულობის შესაბამისად. ანალიზი ითვალისწინებს რომ ყველა სხვა მაჩვენებელი, მათ შორის საპროცენტო განაკვეთი, უცვლელი რჩება.

'000 ლარი	მოგება ან (ზარალი)
31 დეკემბერი, 2017	
აშშ დოლარი (10% ცვლილება)	(161)
31 დეკემბერი 2016	
აშშ დოლარი (10% ცვლილება)	(1,131)

საპროცენტო განაკვეთის რისკი

საპროცენტო განაკვეთის ცვალებადობა ძირითადად აისახება ბანკის ბალანსების სამართლიან ღირებულებაზე (ფიქსირებული განაკვეთით) ან მათი მომავალ ფულადი სახსრების მოძრაობაზე (ცვალებადი განაკვეთით) ზეგავლენით. ხელმძღვანელობას არ

აქვს ოფიციალური პოლიტიკა, განსაზღვროს რისკის მიმართ „კომპანიის“ ექსპოზიციის რა ნაწილი უნდა იყოს ფიქსირებულ და რა ნაწილი ცვალებად განაკვეთზე დამოკიდებული. შესაბამისად, ხელმძღვანელობა თავად განსაზღვრავს, ვადის ამოწურვამდე „კომპანიისთვის“ უფრო ხელსაყრელი იქნება ფიქსირებული განაკვეთი თუ ცვალებადი.

დამოკიდებულება საპროცენტო განაკვეთის მიმართ

ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის „კომპანიის“ ფინანსური ინსტრუმენტების საპროცენტო განაკვეთის პროფილი იყო:

’000 ლარი	საბალანსო ღირებულება	
	2017	2016
ცვალებადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტები		
საბანკო ნაშთები	75,511	21,094

სამართლიანი ღირებულების მგრძნობელობის ანალიზი ცვალებადგანაკვეთიანი ინსტრუმენტებისათვის

„კომპანია“ ცვალებადგანაკვეთიან ფინანსურ ინსტრუმენტებს არ აღრიცხავს სამართლიან ღირებულებად მოგება ან ზარალში ასახვით ან გასაყიდად გამიზნულად. შესაბამისად, ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებები მოგება ან ზარალსა და კაპიტალზე გავლენას ვერ იქონიებს.

20. საოპერაციო იჯარა

ყოფილი მფლობელისაგან – სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციისგან“ – „კომპანიას“ საოპერაციო იჯარით აქვს აღებული გაზის მაგისტრალური მილსადენი და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურა. ხელშეკრულება ძალაშია 2020 წლის 1 იანვრამდე. 2011 წლის სექტემბრიდან 2017 წლის 1 სექტემბრამდე საიჯარო გადასახადები დამოკიდებული იყო გაზსადენით ტრანსპორტირებული გაზის მოცულობაზე. 2017 წლის 1 სექტემბრიდან საიჯარო ქირა ფიქსირებულია და შეადგენს თვეში 3,500 ათას ლარს.

„კომპანია“ პასუხისმგებელია მილსადენის შეკეთების, შენახვის, ოპერირებისა და უსაფრთხოების დანახარჯებზე. სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ პასუხისმგებელია მხოლოდ კაპიტალურ დანახარჯებზე.

2017 წლის განმავლობაში გაზის მაგისტრალური მილსადენის და საოფისე შენობის საოპერაციო იჯარასთან დაკავშირებულმა ხარჯმა შეადგინა 59,794 ათასი (2016: 68,468 ათასი) და 212 ათასი ლარი (2016: 212 ათასი ლარი), შესაბამისად.

21. კაპიტალის დანახარჯების ვალდებულება

2017 წლის 21 დეკემბერს „კომპანიის“ დარჩენილი ჰქონდა კაპიტალში 8,022 ათასი ლარის გაწევის სახელშეკრულებო ვალდებულება, იმისათვის რომ საქართველოს სოფლების მილსადენების მშენებლობის პროექტის ფარგლებში განახორციელოს გაზსადენების მშენებლობა, რომელიც დასრულების შემდგომ უნდა გადაეცეს სახელმწიფოს (შენიშვნა 11).

22. პირობითი ვალდებულებები

(a) დაზღვევა

სადაზღვევო ინდუსტრია საქართველოში განვითარების ფაზაშია, შესაბამისად მსოფლიოს სხვა ნაწილისათვის მიღებული სადაზღვევო დაცვის ბევრი ფორმა ჯერჯერობით საქართველოში სრულად ხელმისაწვდომი არ არის. „კომპანიას“ არ აქვს სრული სადაზღვევო დაფარვა საკუთარ დანადგარ-აღჭურვილობაზე, საქმიანობის შეჩერებაზე ან მესამე პირთა მიმართებაში ქონებრივ ან გარემოსდაცვით ვალდებულებაზე, რომლებიც შესაძლოა წარმოიშვას „კომპანიის“ საკუთრების ფარგლებში მომხდარი უბედური შემთხვევების შედეგად ან ოპერაციებთან დაკავშირებით. სანამ „კომპანია“ არ მიიღებს შესაფერის სადაზღვევო დაფარვას, არსებობს რისკი, რომ შესაძლო ზარალს ან ზოგიერთი აქტივის განადგურებას შეიძლება ჰქონდეს არსებითად საზიანო გავლენა „კომპანიის“ ოპერაციებსა და ფინანსურ პოზიციაზე.

(b) სასამართლო დავა

„კომპანია“ წარმოადგენს მოპასუხე მხარეს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მიერ აღძრულ დავაში, სადაც კორპორაცია „კომპანიას“ სთხოვს 3,747 ათასი აშშ დოლარის ზარალის ანაზღაურებას, რომელიც წარმოიშვა „კომპანიის“ ვალდებულების შეუსრულებლობით კორპორაციის მიმართ, კერძოდ მიეწოდებინა მისთვის ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული გაზის მოცულობა. ამის გარდა კორპორაცია „კომპანიას“ სთხოვს 706 ათას ლარის ზარალის ანაზღაურებას, მაგისტრალური გაზსადენების შეკეთებისათვის, ამ უკანასკნელისათვის იჯარით გადაცემული გაზსადენების დაზიანების გამო. სასამართლო დავა წარმოებს თბილისის საქალაქო სასამართლოში, რომელიც წარმოადგენს პირველ ინსტანციას. მანამ სანამ სასამართლოში დაინიშნება დავის მოსმენის ძირითადი სხდომა, რაც ნიშნავს დავის განხილვის დაწყებას, მხარეებს შეუძლია საპასუხოდ მიაწოდონ ახალი გარემოებები, გაზარდონ ან შეამცირონ სადაო თანხა, შეცვალონ დავის ფაქტობრივი ან სამართლებრივი საფუძვლები. 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აღნიშნული დავების მოსალოდნელი ზიანის წინასწარ განსაზღვრა შეუძლებელია, აქედან გამომდინარე „კომპანია“ ამასთან დაკავშირებით არანაირ ვალდებულებას ანგარიშგებაში არ აღიარებს.

(c) დაბეგვრის გაუთვალისწინებელი გარემოებები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და მისთვის დამახასიათებელია სასამართლო გადაწყვეტილებებისა და დებულებების ხშირი ცვლილება. საგადასახადო ნორმები ხშირად ბუნდოვანი და წინააღმდეგობრივია და სხვადასხვა საგადასახადო ორგანოს მიერ სხვადასხვაგვარად განიმარტება. საგადასახადო კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში, საგადასახადო ორგანოს არ შეუძლია „კომპანიას“ დააკისროს დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, ჯარიმა ან საურავი, თუ იმ წლიდან, როდესაც ადგილი ჰქონდა სამართალდარღვევას, სამი წელია გასული.

ზემოთხსენებული საგადასახადო გარემო ქმნის საგადასახადო რისკებს, რომლებიც საქართველოში უფრო არსებითია, ვიდრე სხვა ქვეყნებში. ხელმძღვანელობის აზრით, იგი ადეკვატურად ასრულებს საგადასახადო ვალდებულებებს, ხელმძღვანელობს რა საქართველოში მოქმედი საგადასახადო კანონმდებლობის ინტერპრეტაციების,

ოფიციალური აქტებისა და სასამართლოს გადაწყვეტილებების შესაბამისად. მიუხედავად ამისა, შესაბამისი საგადასახადო ორგანოების „კომპანიისაგან“ განსხვავებულმა პოზიციამ შესაძლოა არსებითი გავლენა იქონიოს ამ ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(d) გარემოსდაცვითი საკითხები

საქართველოში გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რეგულაციების აღსრულება განვითარების ეტაპზეა და სახელმწიფო ორგანოების შესაბამისი ზომები მუდმივად გადახედვას ექვემდებარება. „კომპანია“ პერიოდულად ახდენს თავისი ვალდებულებების შეფასებას გარემოს დაცვასთან დაკავშირებული რეგულაციების შესაბამისად. ვალდებულებების განსაზღვრისთანავე მათი დაუყოვნებლივი აღიარება ხდება. პოტენციური ვალდებულებები, რომლებიც შესაძლოა მოქმედი რეგულაციების ცვლილების შედეგად წარმოიშვას, შეფასებას არ ექვემდებარება, თუმცა შესაძლოა, რომ არსებითი იყოს. მოქმედი კანონმდებლობის გათვალისწინებით, ხელმძღვანელობა თვლის, რომ არ არსებობს არსებითი ვალდებულებები გარემოზე მიყენებული ზიანის ასანაზღაურებლად.

23. დაკავშირებული მხარეები

(a) მშობელი და საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე

2017 და 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, „კომპანიას“ სრულად ფლობს საქართველოს სახელმწიფო. „კომპანიის“ საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე არის საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

(b) ოპერაციები მმართველ რგოლთან

(i) ხელმძღვანელობის ანაზღაურება

ხელმძღვანელობის მმართველმა რგოლმა წლის განმავლობაში მიიღო შემდეგი ანაზღაურება, რომელიც ჩართულია სახელფასო ხარჯებში:

'000 ლარი	2017	2016
ხელფასები და ბონუსები	367	424

(c) ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან

'000 ლარი	ოპერაციის ღირებულება 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის		დაუფარავი ნაშთი 31 დეკემბრის მდგომარეობით	
	2017	2016	2017	2016
შემოსავლები:				
სახელმწიფოს კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები	28,882	14,489	-	-
გაზსადენის იჯარა:				
სახელმწიფოს კონტროლის ქვეშ მყოფი კომპანიები *	59,795	68,680	29,800	29,443

28,613 ათასი ლარის ოდენობის (2016: 14,394 ათასი ლარი) გაზის მიყიდვა სახელმწიფო კონტროლის ქვეშ მყოფი ორგანიზაციისთვის მოხდა არასაბაზრო პირობებით. ფასი

განსაზღვრულია მთავრობის დადგენილებით. ოპერაციები სხვა დაკავშირებულ მხარეებთან განმარტებულია მე-11 და მე-16 (a) შენიშვნებში.

* მოცემული დაუფარავი ნაშთი მოიცავს რესტრუქტურიზებულ ვალდებულებას კორპორაციის მიმართ (იხ. შენიშვნა 18):

’000 ლარი	2017
ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტა	39,595
ახალი ფინანსური ვალდებულების აღიარება	25,678
მოგება ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტიდან (შენიშვნა 8)	13,917

ყველა ზემოთაღნიშნული დაუფარავი ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან გადახდილი უნდა იქნეს შეთანხმებული გრაფიკის შესაბამისად (იხ. შენიშვნა 19(b)(iii) და შენიშვნა 18). მიმდინარე და წინა წლის პერიოდში არ მომხდარა ხარჯის აღიარება უიმედო და საექვო ვალებად იმ თანხებთან მიმართებაში, რომლის დავალიანებაც გააჩნიათ დაკავშირებულ მხარეებს. არანაირი გარანტიები არ ყოფილა გაცემული ან მიღებული.

24. შეფასების საფუძველი

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია ისტორიული ღირებულების საფუძველზე.

25. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკა

ქვემოთ მოცემული სააღრიცხვო პოლიტიკები თანმიმდევრულადაა გამოყენებული ფინანსურ ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ყველა პერიოდის მიმართ.

ქვემოთ მოყვანილია მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის სარჩევი, რომლის დეტალები მოყვანილია მომდევნო გვერდებზე:

(a) შემოსავალი	29
(b) ფინანსური შემოსავალი და ხარჯები	29
(c) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში	29
(d) თანამშრომელთა სარგებელი	30
(e) მოგების გადასახადი	30
(f) მარაგები	31
(g) ძირითადი საშუალებები	31
(h) სხვა გრძელვადიანი აქტივები	32
(i) ფინანსური ინსტრუმენტები	33
(j) გაუფასურება	34
(k) ანარიცხები	36
(l) იჯარა	36

(a) შემოსავალი

(i) გაზის გაყიდვა

შემოსავალი აღიარდება მაშინ, როცა დამაჯერებელი მტკიცებულება არსებობს იმისა (უმთავრესად ხელშეკრულების სახით), რომ საკუთრებასთან ასოცირებული მნიშვნელოვანი რისკები და სარგებელი მყიდველზეა გადაცემული, საქონლის შესაძლო მოზრუნებისა და სხვა დაკავშირებული ხარჯების განსაზღვრა შესაძლებელია, ხელმძღვანელობა აღარ არის ჩართული საქონლის განკარგვაში და შემოსავლის თანხის საიმედოდ განსაზღვრა შესაძლებელია. გაზის რეალიზაციიდან მიღებული შემოსავალი ფასდება მიღებული ან მისაღები თანხის საბაზრო ღირებულებით, გამოკლებული უკან დაბრუნებული საქონლის ღირებულება, გაცემული ფასდათმობა, სავაჭრო ფასდათმობა და საბითუმო ფასდაკლებები. შემოსავლის სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება ბუნებრივი აირის საქართველოში საბაზრო ფასის გათვალისწინებით ფინანსური წლის განმავლობაში, გარე ექსპერტის განსაზღვრების შესაბამისად.

რისკებისა და სარგებლის მყიდველზე გადაცემის დრო დამოკიდებულია თითოეული ნასყიდობის ხელშეკრულების პირობებზე.

(ii) მომსახურებები

ფულადი ფორმით მიღებული გაზის ტრანსპორტირების შემოსავალი აღიარდება მილსადენებიდან გადაცემული კუბური მეტრი გაზის საკონტრაქტო განაკვეთის შესაბამისად.

გაზის სახით მიღებული გაზის ტრანსპორტირების შემოსავალი იზომება მიღებული გაზის საბაზრო ღირებულებით. მიღებული გაზის საბაზრო ღირებულება განისაზღვრება საქართველოს ბაზარზე გაყიდული გაზის არარეგულირებადი გასაყიდი ფასით.

(b) ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები

„კომპანიის“ ფინანსური შემოსავალი და ფინანსური ხარჯები მოიცავენ:

- საპროცენტო შემოსავალს;
- უცხოური ვალუტიდან მიღებულ მოგებას ან წარმოშობილ ზარალს ფინანსურ აქტივებზე და ფინანსურ ვალდებულებებზე.

საპროცენტო შემოსავლის აღიარება ხდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

(c) ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში

ოპერაციები უცხოურ ვალუტაში გადაყვანილია ლარში ოპერაციების თარიღის შესაბამისი კურსით. უცხოურ ვალუტაში დენომინირებული ფულადი აქტივებისა და ვალდებულებების კონვერტირება ხდება ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის არსებული გაცვლითი კურსით, მოქმედ ვალუტაში. უცხოური ვალუტით მიღებული მოგება ან ზარალი ფულად მუხლებზე, წარმოადგენს, პერიოდის დასაწყისში არსებული, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთითა და პერიოდის განმავლობაში განხორციელებული გადახდებით დაკორექტირებული მოქმედი ვალუტის ამორტიზებული ღირებულებისა და დაკორექტირებული ანგარიშგების პერიოდის ბოლოს არსებული შესაბამისი გაცვლითი კურსით, უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ამორტიზებული ღირებულების სხვაობას.

არაფულადი აქტივები, რომლის ისტორიული ღირებულება უცხოურ ვალუტაშია, გადმოიყვანება მოქმედ ვალუტაში ოპერაციის მოხდენის თარიღის შესაბამისი კურსით. უცხოური ვალუტის კონვერტაციით წარმოშობილი სხვაობა აღიარდება მოგება ან ზარალში.

(d) თანამშრომელთა სარგებელი

დასაქმებულთა ანაზღაურების მოკლევადიანი ვალდებულება იზომება არადისკონტირებული თანხით და აღიარდება ხარჯად მომსახურების გაწევისთანავე. ვალდებულება აღიარდება იმ ოდენობით, რომლის გადახდაც მოსალოდნელია მოკლევადიანი ფულადი ბონუსის ან მოგების განაწილების გეგმით იმ შემთხვევაში, თუ „კომპანიას“ მოცემულ მომენტში აქვს სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, გადაიხადოს მომსახურე პერსონალის მიერ წარსულში გაწეული მომსახურების საფასური და ეს ვალდებულება შეიძლება საიმედოდ იქნას შეფასებული.

(e) მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავადებულ გადასახადებს. მიმდინარე და გადავადებული გადასახადები აღიარდება მოგება ან ზარალში გარდა გადასახადების იმ ნაწილისა, რომელიც მიეკუთვნება ისეთ მუხლებს, რომელიც აღიარდება პირდაპირ კაპიტალში ან სხვა სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(i) მიმდინარე გადასახადი

მიმდინარე გადასახადი მოიცავს მოსალოდნელ საგადასახადო ვალდებულებას ან დავალიანებას დაბეგვრად შემოსავალსა თუ ზარალზე წლის განმავლობაში, რომელშიც გამოიყენება საანგარიშგებო თარიღისთვის ამოქმედებული ან არსებითად ამოქმედებული საგადასახადო განაკვეთები და ნებისმიერი ცვლილება წინა წელთან დაკავშირებულ დავალიანებებში. მიმდინარე საგადასახადო დავალიანება ასევე მოიცავს დივიდენდებიდან წარმოშობილ ნებისმიერ საგადასახადო ვალდებულებას.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (რომელიც ასევე ცნობილია კორპორატიული დაბეგვრის ესტონური მოდელის სახით), რომელიც ძირითადად გულისხმობს დაბეგვრის მომენტის გადატანას მოგების გამომუშავების მომენტიდან მისი გაცემის მომენტამდე. კანონი ამოქმედდა 2016 წელს და ის ძალაშია 2017 წლის 1 იანვრის შემდეგ დაწყებული საგადასახდო პერიოდებისთვის ყველა საწარმოსთვის გარდა ფინანსური დაწესებულებებისა (როგორც არის ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომლებისთვისაც კანონმდებლობა ძალაში შევა მოგვიანებით.

კორპორატიული დაბეგვრის ახალი სისტემა არ იყენებს გათავისუფლებას მოგების გადასახადისგან; მასში კორპორატიული დაბეგვრა გადადის მოგების მიღების მომენტიდან მათი გავრცელების მომენტზე; ე.ი. დაბეგვრის მთავარი ობიექტი ხდება განაწილებული მოგება. საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განაწილებულ მოგებას განსაზღვრავს, როგორც აქციონერებზე დივიდენდების სახით გაცემულ განაწილებულ მოგებას. ამასთან ზოგიერთი სხვა ოპერაციაც მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად, მაგალითად დაკავშირებულ მხარეებთან და/ან გადასახადისგან გათავისუფლებულ პირებთან არასაბაზრო პირობებში დადებული ტრანსსასაზღვრო გარიგებებიც ასევე მიიჩნევა განაწილებულ მოგებად მოგების გადასახადის მიზნებისთვის.

მოგების გადასახადი, რომელიც წარმოიშვება დივიდენდების გადახდიდან აღირიცხება ხარჯის სახით იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, ფაქტიური გადახდის ან იმ პერიოდის მიუხედავად, რომლისთვისაც ხდება დივიდენდების გადახდა. დივიდენდების განაწილებასთან დაკავშირებული საგადასახადო ვალდებულების თანხა დაანგარიშდება წმინდა განაწილების თანხის 15/85-ის ოდენობით.

გამოცხადებული და გადახდილი დივიდენდების საგადასახადო ვალდებულება ხელმისაწვდომია მოგების გადასახადისთვის, რომელიც გადაიხდება გაუნაწილებელ მოგებაზე 2008-2016 წლებში, თუ ამგვარი მოგება განაწილდება 2017 ან შემდგომ წლებში.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი განსაზღვრავს მოგების გადასახადის დარიცხვას კონკრეტულ ოპერაციებზე, რომლებიც არ უკავშირდება იურიდიული პირის ეკონომიკურ საქმიანობებს, უფასო მიწოდებებს და წარმომადგენლობით ხარჯებს დაშვებულ ზღვრებში. „კომპანია“ ამგვარი ოპერაციების დაბეგვრას განიხილავს ბასს 12-ის (მოგების გადასახადები) მიღმა და გადასახადს აღრიცხავს კატეგორიებში „გადასახადები, მოგების გადასახადის გამოკლებით“.

(f) მარაგები

მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. მარაგების თვითღირებულება ეყრდნობა მიღების რიგითობის პრინციპს, გამოიანგარიშება საშუალო შეწონილის მეთოდის საფუძველზე და მოიცავს ისეთ დანახარჯებს, რომლის გაწევაც საჭიროა მარაგების შესაძენად, საწარმოებლად, გადასამუშავებლად და დანიშნულების ადგილამდე მისატანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება არის ბიზნესის ჩვეულებრივად ფუნქციონირების პირობებში მარაგების მოსალოდნელ სარეალიზაციო ღირებულებას გამოკლებული მათი დასრულებისა და გაყიდვის ხარჯები.

(g) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები შეფასებულია, როგორც თვითღირებულებას გამოკლებული დაგროვილი ცვეთა და გაუფასურების ზარალი.

თვითღირებულება მოიცავს დანახარჯებს, რომელიც პირდაპირ კავშირშია აქტივის შეძენასთან. საკუთარი ძალებით შექმნილი აქტივების ღირებულება მოიცავს პირდაპირი შრომისა და გამოყენებული მასალების ღირებულებას, ასევე აქტივის სამუშაო მდგომარეობაში მოყვანასთან დაკავშირებულ ნებისმიერი სახის დანახარჯს და ნივთების დემონტაჟისა და თავიანთი ადგილმდებარეობიდან მოხსნის ღირებულებას. ძირითადი საშუალებისთვის შეძენილი კომპიუტერული პროგრამა, რომელიც მისი ფუნქციონალურობისათვის აუცილებელია, კაპიტალიზდება როგორც შესაბამისი ძირითადი საშუალების ნაწილი.

როდესაც ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ცალკეული ერთეულების სასარგებლო მომსახურების ვადა ერთმანეთისაგან განსხვავდება, ისინი აღირიცხებიან ძირითადი საშუალებების ცალ-ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

ძირითადი საშუალებების ერთეულის რეალიზაციიდან მიღებული სარგებელი ან დანაკარგი განისაზღვრება, როგორც ძირითადი საშუალების წმინდა საბალანსო ღირებულებასა და გაყიდვიდან ამონაგებს შორის სხვაობა და, შესაბამისად, აისახება მოგება ან ზარალში სხვა შემოსავლების/სხვა ხარჯების ნაწილში.

(ii) შემდგომი ხარჯები

ძირითადი საშუალებების ერთეულის ჩანაცვლების ღირებულება აისახება საბალანსო ღირებულებით, თუ იგი უზრუნველყოფს მოსალოდნელი მომავალი ეკონომიკური სარგებლის შემოსვლას „კომპანიაში“ და შესაძლებელია მისი ღირებულების საიმედოდ შეფასება. ჩანაცვლებული ნაწილის საბალანსო ღირებულება ჩამოიწერება. ძირითადი საშუალებების მოვლა-შენახვის ყოველდღიური ხარჯები გაწევისთანავე აისახება მოგება ან ზარალში.

(iii) ცვეთა

ძირითადი საშუალებების კომპონენტების ცვეთის დაანგარიშება ხდება მათი დამონტაჟებისა და გამოყენების მზაობის დღიდან, რაც შეეხება „კომპანიის“ მიერ აშენებულ აქტივებს, მათი ცვეთის დაანგარიშება ხდება აქტივების საბოლოო მდგომარეობამდე მიყვანის და მათი გამოყენების მზაობის დღიდან. ცვეთა იანგარიშება ცვეთადი ღირებულებიდან, რომელიც არის აქტივის თვითღირებულებას გამოკლებული აქტივის ნარჩენი ღირებულება.

ძირითად საშუალებებს ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით ცალკეული აქტივისათვის განსაზღვრული სასარგებლო მომსახურების ვადის განმავლობაში, ვინაიდან ეს საუკეთესოდ წარმოაჩენს აქტივში განივთებული მომავალი ეკონომიკური სარგებლის მოხმარებას. მიწაზე ცვეთის დარიცხვა არ ხდება.

ძირითადი საშუალებების მნიშვნელოვანი ნაწილის მიმდინარე და შესადარისი პერიოდების სავარაუდო სასარგებლო მომსახურების ვადები შემდეგია:

• შენობა-ნაგებობები	20 წელი;
• აღჭურვილობა	5 წელი;
• გაზსადენი	20 წელი;
• სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი;
• სხვა	1-13 წელი.

ყოველი ფინანსურ წლის ბოლოს ხორციელდება ცვეთის გაანგარიშების მეთოდების, სასარგებლო მომსახურების ვადის და ნარჩენი ღირებულების გადახედვა და, საჭიროების შემთხვევაში, მათი კორექტირება.

(h) სხვა გრძელვადიანი აქტივები

სხვა გრძელვადიანი აქტივები წარმოდგენილია დაბალი წნევის გაზის მილსადენების სახით, რომელიც შენდება მფლობელის, საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტროს, ბრძანების შესაბამისად „სოფლებში მილსადენების მშენებლობის“ პროექტის განხორციელების ფარგლებში. მშენებლობა ფინანსდება მფლობელის მიერ გაკეთებული ფულადი შენატანებით, „კომპანიის“ საწესდებო კაპიტალის გაზრდით. „კომპანია“ არ მართავს აღნიშნულ აქტივებს და შესაბამისად, არ არიცხავს მათ ცვეთას. მშენებლობის დასრულების შემდეგ ხდება გაზის მილსადენების გადაცემა მფლობელისთვის მათი

საბალანსო ღირებულებით, რაც არსებითად არ განსხვავდება მათი სამართლიანი ღირებულებისგან.

(i) ფინანსური ინსტრუმენტები

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები და ფინანსური ვალდებულებები - აღიარება და აღიარების შეწყვეტა

„კომპანია“ საწყის ეტაპზე აღიარებს სესხებსა და მოთხოვნებს მათი წარმოქმნის თარიღით. ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება ვაჭრობის იმ თარიღისათვის, როდესაც „კომპანია“ ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულებო ვალდებულებების მონაწილე.

„კომპანია“ წყვეტს ფინანსური აქტივის აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ფულადი ნაკადების მიღების უფლება იწურება, ან ეს უფლება კონტრაქტის საფუძველზე გადაეცემა სხვა მხარეს მფლობელობის უფლებასთან დაკავშირებულ ყველა რისკსა და სარგებელთან ერთად. ნებისმიერი წილი გადაცემულ ფინანსურ აქტივში, რომელიც უნარჩუნდება „კომპანიას“, მის მიერ აღიარდება როგორც ცალკეული აქტივი ან ვალდებულება.

„კომპანია“ წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც კონტრაქტიდან წარმომდგარი ვალდებულება შესრულებულია, უქმდება ან იწურება. „კომპანია“ ასევე წყვეტს ფინანსური ვალდებულების აღიარებას, როდესაც არსებითად იცვლება კონტრაქტის პირობები და შეცვლილი ვალდებულებიდან მისაღები ფულადი ნაკადები. ასეთ შემთხვევაში ახალი ფინანსური ინსტრუმენტის აღიარება ხდება სამართლიანი ღირებულებით, შეცვლილი პირობების შესაბამისად. ფინანსური ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შედეგად, სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და მისაღებ თანხას (მათ შორის არაფულადი აქტივის გადაცემის ან ვალდებულების დაფარვის გზით) შორის, აღიარდება მოგებასა ან ზარალში.

ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები ურთიერთჩაითვლება და ფინანსურ ანგარიშგებაში წმინდა ღირებულება აისახება მაშინ და მხოლოდ მაშინ, როდესაც არსებობს ერთდროულად აქტივების რეალიზაციისა და ვალდებულების გადახდით წარმოქმნილი შესაბამისი სამართლებრივი საფუძველი.

სესხები და მოთხოვნები

სესხები და მოთხოვნები წარმოადგენს ფინანსურ აქტივებს ფიქსირებული ან განსაზღვრადი გადახდებით, რომელთა კოტირებაც აქტიურ ბაზარზე არ ხდება. ასეთი აქტივები თავდაპირველად აღიარდება, როგორც სამართლიან ღირებულებას დამატებული აღიარებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯი. თავდაპირველი აღიარების შემდგომ სავაჭრო და სხვა მიმდინარე მოთხოვნები წარმოდგენილია, როგორც ამორტიზებული ღირებულება, დადგენილი ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით, გამოკლებული გაუფასურებით გამოწვეული ნებისმიერი ზარალი.

სესხების და მოთხოვნების კატეგორია მოიცავს შემდეგ ფინანსურ აქტივებს: სავაჭრო და სხვა მოთხოვნებს და ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებს.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულის ნაშთებსა და მოთხოვნამდე დეპოზიტებს სამთვლიანი ან ნაკლები გადახდის ვადით.

(ii) არაწარმოებული ფინანსური ვალდებულებები - შეფასება

„კომპანია“ არაწარმოებულ ფინანსურ ვალდებულებებს აღიარებს, როგორც სხვა ფინანსურ ვალდებულებებს. ზემოხსენებული ფინანსური ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარდება, როგორც სამართლიან ღირებულებას დამატებული აღიარებასთან დაკავშირებული ნებისმიერი პირდაპირი დანახარჯი. თავდაპირველი განსაზღვრის შემდგომ, ეს ფინანსური ვალდებულებები წარმოდგენილია ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები მოიცავს სავაჭრო და სხვა ვალდებულებებს.

(iii) საწესდებო კაპიტალი

საწესდებო კაპიტალი კლასიფიცირდება როგორც კაპიტალი.

საწესდებო კაპიტალის შემცირება და არაფულადი აქტივების განაწილება აღიარდება განაწილებული აქტივების საბალანსო ღირებულებით. „კომპანიის“ არაფულადი აქტივების განაწილება არ ხდება ფაისკ 17-ის – “*არაფულადი აქტივების განაწილება მესაკუთრეებზე*” რეგულირების სფეროში, რადგანაც საბოლოო მაკონტროლებელი მხარე განკარგავს აქტივებს განაწილებამდე და განაწილების შემდეგ.

როდესაც საწესდებო კაპიტალი იზრდება, ნებისმიერი სხვაობა საწესდებო კაპიტალის რეგისტრირებულ თანხასა და შეტანილი აქტივების სამართლიან ღირებულებას შორის აღიარდება, როგორც კაპიტალის ცალკე კომპონენტი - არაფულადი შენატანის საბაზრო ფასზე კორექტირების რეზერვი.

(j) გაუფასურება

(i) არაწარმოებული ფინანსური აქტივები

ყოველი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისთვის ფინანსური აქტივები აღიარებული არასაბაზრო ღირებულებით, მათ შორის წილობრივი მონაწილეობა კაპიტალით აღრიცხულ ინვესტიციაში, მოგება ან ზარალში აისახება იმის გათვალისწინებით, არსებობს თუ არა გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება. ფინანსური აქტივი გაუფასურებულად ითვლება, თუ ობიექტური მტკიცებულება მიუთითებს, რომ აქტივის თავდაპირველი აღიარების შემდგომ წარმოიშვა ისეთი მოვლენები, რამაც უარყოფითი გავლენა იქონია აქტივიდან მოსალოდნელ იმ ფულად ნაკადებზე, რომელთა საიმედოდ შეფასებაც შესაძლებელია.

ფინანსური აქტივის გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულებებია:

- მოვალის მხრიდან ვადაგადაცილება ან უარის თქმა ვალის დაფარვაზე;
- „კომპანიის“ მხრიდან ვადადამდგარი მოთხოვნების იძულებითი რესტრუქტურისა;
- დებიტორის გაკოტრების ალბათობის ნიშნები;
- მსესხებლების გადახდისუნარიანობის სტატუსში უარყოფითი ცვლილებები;

- ეკონომიკური ცვლილებები, რომლებიც დაკავშირებულია მსესხებლების მიერ ვალდებულებების შეუსრულებლობასთან; ან
- დაკვირვებადი მონაცემები, რომლებიც მიუთითებენ იმაზე, რომ არსებობს ზომიერი კლება სავარაუდო ფულად ნაკადებში ფინანსური აქტივების ჯგუფისგან.

გარდა ამისა, რაც შეეხება ინვესტიციას ფასიან ქაღალდებში, მისი სამართლიანი ღირებულების არსებითი ან ხანგრძლივი შემცირება წარმოადგენს გაუფასურების ობიექტურ მტკიცებულებას.

ამორტიზირებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები

„კომპანია“ აღნიშნული აქტივების გაუფასურების მტკიცებულებას განიხილავს, როგორც ცალკეულ, ასევე კოლექტიურ დონეზე. ყველა ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე აქტივები მოწმდება სპეციფიკური გაუფასურების დადგენის კუთხით. ინდივიდუალური მნიშვნელობის მქონე ყველა აქტივებზე, რომელზედაც კონკრეტული გაუფასურება ჯერ არ არის დადგენილი, ხორციელდება გაუფასურების ჯგუფური შეფასება იმ ნებისმიერი სახის ზარალის დასადგენად, რომელიც მოხდა, მაგრამ ჯერ არ არის გამოვლენილი. ის აქტივები, რომელთაც ინდივიდუალური მნიშვნელობა არ აქვთ, ფასდება კოლექტიურად, რისკის საერთო მახასიათებლების მიხედვით.

გაუფასურების კოლექტიური შეფასების დროს, „კომპანია“ იყენებს საექვო ვალებთან დაკავშირებით წინა წლებში დაგროვილ გამოცდილებას, მათი ამოღების დროსა და დანაკარგებთან დაკავშირებულ ალბათობებს. ეს ალბათობები კორექტირდება ხელმძღვანელობის მოსაზრების მიხედვით, კერძოდ, არის თუ არა მიმდინარე ეკონომიკური და საკრედიტო მდგომარეობა ისეთი, რომ რეალური ზარალი შესაძლოა მეტი ან ნაკლები იყოს ისტორიული მონაცემების მიხედვით შეფასებულ რაოდენობაზე.

ფინანსური აქტივების გაუფასურების ზარალი იზომება, როგორც სხვაობა საბალანსო ღირებულებასა და ახლანდელ ღირებულებას შორის. ახლანდელი ღირებულება არის ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით დისკონტირებული მოსალოდნელი ფულადი ნაკადები. ზარალი აღიარდება მოგება ან ზარალში და აისახება ანარიცხის ანგარიშზე. როდესაც „კომპანია“ თვლის, რომ აქტივის ამოღების რეალური პერსპექტივა არ არსებობს, ხდება შესაბამისი თანხების ჩამოწერა. გაუფასურებულ აქტივებზე პროცენტის დარიცხვა მიმდინარეობს დისკონტირებული თანხის მიმდინარე ნაწილის აღიარებით. როდესაც შემდგომი მოვლენები იწვევს გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის შემცირებას, ეს მოვლენა მოგება ან ზარალზე აისახება გაუფასურების ზარალის კომპენსაციის სახით.

კაპიტალით აღრიცხული ინვესტიცია

კაპიტალით აღრიცხული ინვესტიციის მიმართ გაუფასურების ზარალის შეფასება ხდება ინვესტიციის ამოსაღები თანხის საბალანსო ღირებულებასთან შედარების მეშვეობით. გაუფასურების ზარალი მოგებაში ან ზარალში აღიარდება და უქმდება იმ შემთხვევაში თუ ადგილი ჰქონდა ხელსაყრელ ცვლილებას ამოსაღები თანხის განსაზღვრის შეფასებებში.

(ii) არაფინანსური აქტივები

„კომპანიის“ არაფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულება, მარაგებისა და გადავადებული საგადასახადო აქტივების გარდა, განიხილება ყოველი ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღისათვის, რათა დადგინდეს, არსებობს თუ არა

გაუფასურების რაიმე ნიშნები. მსგავსი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში, ფასდება აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულება.

გაუფასურების დადგენის მიზნით, აქტივები, რომელთა ინდივიდუალური შეფასება ვერ ხერხდება, ერთიანდება მცირე აქტივთა ჯგუფებში. ეს ჯგუფები („ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეული“, „ფსწე“), მუდმივი გამოყენების პირობებში, უზრუნველყოფენ ფულადი ნაკადების ისეთ შემოდინებას, რომელიც სრულიად დამოუკიდებელია სხვა აქტივების ან აქტივთა ჯგუფის მიერ წარმოქმნილი ფულადი ნაკადებისგან.

აქტივის ან „ფსწე“-ს ანაზღაურებადი ღირებულება არის მის გამოყენებით ღირებულებასა და საბაზრო ღირებულებას გამოკლებული გაყიდვის ხარჯებს შორის უდიდესი. გამოყენებითი ღირებულების შეფასებისას, მომავალში მისაღები ფულადი ნაკადების დისკონტირებული მიმდინარე ღირებულება გადასახადების გადახდამდე დისკონტის განაკვეთის გამოყენებით ასახავს ფულის დროში ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასებას და ამ აქტივებისთვის დამახასიათებელ რისკებს.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება იმ შემთხვევაში თუ აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აღემატება მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში. აღიარებული გაუფასურების ზარალი ფულადი სახსრების წარმომქმნელ ერთეულთან მიმართებაში გამოყოფილია აქტივების საბალანსო ღირებულების შესამცირებლად თანაბარი პროპორციის საფუძველზე.

წინა პერიოდებში აღიარებული გაუფასურების ზარალი გაუფასურების ზარალის შემცირების ან აღმოფხვრის რაიმე ნიშნის გამოსავლენად ხელახლა ფასდება ყოველი საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოსთვის. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება, თუ ანაზღაურებადი ღირებულების გაანგარიშებაში გამოყენებულ დაშვებებში ცვლილებას ჰქონდა ადგილი. გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზღვრამდე, სანამ აქტივის საბალანსო ღირებულება არ მიაღწევს იმ ღირებულებას, ცვეთისა და ამორტიზაციის გათვალისწინებით, რაც ექნებოდა აქტივს, გაუფასურება რომ არ მომხდარიყო.

(k) ანარიცხები

ანარიცხი აღიარდება, თუ წარსული მოვლენის შედეგად, „კომპანიას“ აქვს მიმდინარე სამართლებრივი ან კონსტრუქციული ვალდებულება, რომლის საიმედოდ შეფასებაც შესაძლებელია და სავარაუდოა, რომ ვალდებულების დასაფარად ეკონომიკური სარგებლის გადინება გახდება საჭირო. ანარიცხების განსაზღვრისას მოსალოდნელი მისაღები ფულადი ნაკადები დისკონტირებულია დაბეგვრამდე საპროცენტო განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროით ღირებულებასა და მოცემული ვალდებულებისთვის დამახასიათებელი სპეციფიკური რისკების შეფასებას. დისკონტირების პოზიციის დახურვა აღიარდება ფინანსურ ხარჯად.

(l) იჯარა

(i) იჯარით აღებული აქტივები

იჯარა, როდესაც „კომპანია“ აღიარებს მფლობელობასთან დაკავშირებულ ყველა მნიშვნელოვან რისკსა და სარგებელს, კლასიფიცირდება, როგორც ფინანსური იჯარა.

პირველადი აღიარებისას, ფინანსური იჯარა ფასდება მის სამართლიან ღირებულებასა და მინიმალური საიჯარო გადასახდელების დისკონტირებულ ღირებულებას შორის უმცირესით. პირველადი აღიარების შემდეგ აქტივი აღირიცხება ამ კონკრეტული აქტივისთვის გათვალისწინებული ბუღალტრული აღრიცხვის მეთოდით.

იჯარით აღებული სხვა ქონება არის საოპერაციო იჯარა და შესაბამისად არ ხდება მისი ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში აღრიცხვა.

(ii) იჯარის გადასახადები

საოპერაციო იჯარის გადასახადების აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში წრფივი მეთოდის გამოყენებით იჯარის პერიოდის განმავლობაში. მიღებული საიჯარო შეღავათების აღიარება ხორციელდება, როგორც სრული საიჯარო ხარჯის შემადგენელი ნაწილი იჯარის ვადის განმავლობაში.

26. ახალი სტანდარტები და განმარტებები, რომლებიც ჯერ დანერგილი არ არის

რამოდენიმე ახალი სტანდარტი, სტანდარტებში შეტანილი ცვლილებები და ახსნა-განმარტებები არ არის ჯერ მოქმედი 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით და არ იყო გამოყენებული წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას. აღნიშნული სტანდარტებიდან, შემდეგს შესაძლოა გავლენა ქონდეს „კომპანიის“ საქმიანობაზე. „კომპანია“ აღნიშნული სტანდარტების დანერგვას გეგმავს მათი ძალაში შესვლისთანავე.

(i) ფასს 15 შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს ერთიან ჩარჩოს იმის განსაზღვრელად თუ რა ოდენობის შემოსავალი იყო აღიარებული და როდის. სტანდარტი ცვლის არსებულ მეთოდურ მითითებებს შემოსავლების აღიარების თაობაზე, მათ შორის, ბასს 18 *შემოსავალი*, ბასს 11 *სამშენებლო ხელშეკრულებები* და ფასს 13 *კლიენტების ლოიალურობის პროგრამები*.

„კომპანია“ ვალდებულია დანერგოს ფასს 15 *შემოსავალი კლიენტებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან* 2018 წლის 1 იანვრიდან. „კომპანიამ“ განსაზღვრა რომ ფასს 15 სტანდარტს არ ექნება არსებითი გავლენა მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღნიშნული სტანდარტის დანერგვით გამოწვეული მოსალოდნელი გავლენა „კომპანიის“ კაპიტალზე დაფუძნებულია მიმდინარე პერიოდის წინასწარ შეფასებებზე.

(a) გაზის ტრანზიტი, ტრანსპორტირება და რეალიზაცია

„კომპანია“ ახორციელებს ბუნებრივი აირის ტრანზიტს რუსეთის ფედერაციიდან სომხეთში, გაზის ტრანსპორტირებას ადგილობრივი დისტრიბუტორი კომპანიებისათვის და გაზის რეალიზაციას სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებულ და გაზის გადამყიდველ კომპანიებზე. შემოსავალი აღიარდება მას შემდეგ რაც მოხდება მომსახურების გაწევა ან საქონლის მიწოდება. ფასს 15-ის თანახმად, გაზის გაყიდვის ან მომსახურების ხელშეკრულებების მთლიანი ასანაზღაურებელი თანხა უნდა მიეკუთვნოს კონტრაქტით განსაზღვრულ ვალდებულებებს ინდივიდუალური გასაყიდი ფასის შესაბამისად. ამ უკანასკნელის განსაზღვრა ეფუძნება „კომპანიის“ მიერ მომსახურებისა და საქონლის გასაყიდ ფასს, ცალკეული ტრანზაქციების მიხედვით. იქიდან გამომდინარე რომ „კომპანიის“ მიერ საქონელსა და მომსახურებაზე ფასი იდენტიფიცირებადია და „კომპანია“ წარმოადგენს სახელმწიფოს საკუთრებას,

სამართლიანი ღირებულება და აღნიშნული ინდივიდუალური ფასები არ შეიძლება ერთმანეთს შევადაროთ. ყველა ამ გარემოების გათვალისწინებით „კომპანია“ თვლის რომ ფასს 15-ის გავლენა არ გამოიწვევს არსებით განსხვავებებს, აღიარების პერიოდის კუთხით, საქონლის გაყიდვის შედეგად და მომსახურების გაწევით მიღებული შემოსავლისათვის.

(ბ) სტანდარტზე გადასვლა

„კომპანია“ გეგმავს დანერგოს ფასს 15 კუმულატიური ეფექტის გამოყენებით, როდესაც აღნიშნული სტანდარტზე გადასვლის ეფექტი კაპიტალში აღიარდება 2018 წლის 1 იანვარს. შედეგად „კომპანია“ წარმოდგენილ პერიოდში არ ითვალისწინებს ფასს 15-ის მოქმედებას. ცვლილებების წარმოშობის შემთხვევაში, შესაბამისი ეფექტი წარმოდგენილი იქნება 2018 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის მომზადებულ ფინანსური ანგარიშგებაზე.

(ii) ფასს 9 ფინანსური ინსტრუმენტები

ფასს 9 ადგენს ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების და იმ ხელშეკრულებების, რომლებიც არეგულირებენ არაფინანსური ფასეულობების ყიდვას ან გაყიდვას, აღიარებისა და შეფასების მოთხოვნებს. ეს სტანდარტი ცვლის *ფასს 39 ფინანსური ინსტრუმენტები: აღიარება და შეფასება*.

ფასს 9 მოქმედია წლიური საანგარიშგებო პერიოდებისთვის 2018 წლის 1 იანვრიდან, შესაბამისად „კომპანია“ ამ პერიოდიდან განახორციელებს მის დანერგვას. „კომპანიამ“ განსაზღვრა ფინანსურ ანგარიშგებაზე ფასს 9 სტანდარტის დანერგვის ეფექტი (იხ. შენიშვნა 26(ii)(b)). 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით ამ სტანდარტის დანერგვით გამოწვეული წინასწარ შეფასებული გავლენა „კომპანიის“ კაპიტალზე დაფუძნებულია მიმდინარე პერიოდის შეფასებებზე და მოცემულია ქვემოთ:

<i>ათასი ლარი</i>	<i>სააღრიცხვო პოლიტიკის ცვლილების ეფექტი</i>		
	<i>2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით</i>	<i>ფასს 9-ის დანერგვის შეფასებული კორექტირება</i>	<i>შეფასებული კორექტირება საწყის ნაშთზე 2018 წლის 1 იანვარის მდგომარეობით</i>
31 დეკემბერი 2017			
გაუნაწილებელი მოგება	19,004	(4,300)	14,704

(ა) კლასიფიკაცია - ფინანსური აქტივები

ფასს 9-ს საფუძველზე ფინანსური აქტივების კლასიფიკაცია, ზოგადად, ეფუძნება ბიზნესს მოდელს, რომლის ფარგლებშიც ხდება ფინანსური აქტვის მართვა და ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების მახასიათებლების ასახვა.

ფასს 9 მოიცავს კლასიფიკაციის სამ ძირითად კატეგორიას ფინანსური აქტივებისათვის: ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული, სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული მოგებაში ან ზარალში ასახვით. სტანდარტი აღმოფხვრის ბასს 39-ში არსებულ დაფარვის ვადამდე ფლობილ, სესხებისა და მოთხოვნების და გასაყიდად არსებულ კატეგორიებს. ფასს 9-ის ფარგლებში, არ განცალკევდება ისეთი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებიც ჩართულია ისეთ ხელშეკრულებებში სადაც ძირითადი ხელშეკრულება წარმოადგენს სტანდარტის მოქმედების სფეროში შემავალ ფინანსურ აქტივს. ნაცვლად ამისა, ჰიბრიდული ინსტრუმენტი ერთიანად ფასდება კლასიფიკაციის მიზნებისათვის. „კომპანიის“ შეფასებით, კლასიფიკაციის ახალი მოთხოვნები არ ახდენს გავლენას მისი ფინანსური აქტივების აღრიცხვაზე.

(ბ) გაუფასურება - ფინანსური და სახელშეკრულებო აქტივები

ფასს 9 ცვლის ბასს 39-ში მოცემულ „დამდგარი ზარალის“ მოდელს „მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების“ (ECL) მოდელით. ეს საჭიროებს მსჯელობას იმის შესახებ თუ როგორ იმოქმედებს ეკონომიკური ფაქტორები ECL მოდელზე, რაც განისაზღვრება შეწონილი ალბათობის საფუძველზე.

ახალი გაუფასურების მოდელი მოქმედებს შემდეგ ფინანსურ აქტივებზე: ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებულზე და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებულზე, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, გარდა ინვესტიციებისა კაპიტალში, და სახელშეკრულებო აქტივებისა.

ფასს 9-ის მიხედვით, ზარალის ანარცხის განსაზღვრა ხდება შემდეგნაირად:

- 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ისეთი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც გამოწვეულია იმ დეფოლტის მოვლენებისგან ფინანსურ ინსტრუმენტებზე, რომელთა მოხდენაც შესაძლებელია შემდგომი 12 თვის განმავლობაში.
- არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. ისეთი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი, რომელიც გამოწვეულია ყველა შესაძლო დეფოლტის მოვლენისგან, რომელთა მოხდენაც შესაძლებელია ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი არსებობის მანძილზე.

არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასების მოდელი მოქმედებს მაშინ, როდესაც ფინანსური აქტივი საკრედიტო რისკი ანგარიშგების პერიოდისათვის მნიშვნელოვნად გაზრდილია მის თავდაპირველ აღიარებასთან შედარებით, ხოლო თუ არ არის გაზრდილი 12-თვიანი მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი. „კომპანიას“ შეუძლია განსაზღვროს რომ ფინანსური აქტივის საკრედიტო რისკი არ გაზრდილა მნიშვნელოვნად, იმ შემთხვევაში თუ აქტივს აქვს დაბალი საკრედიტო რისკი ანგარიშგების წარდგენის პერიოდისათვის. თუმცა, არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოქმედება ყოველთვის ვრცელდება სავაჭრო მოთხოვნებსა და სახელშეკრულებო აქტივებზე, მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის გარეშე; „კომპანიას“ შეუძლია აირჩიოს ამ მოდელის გამოყენება ასევე სავაჭრო მოთხოვნებსა და სახელშეკრულებო აქტივებზე მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტით.

„კომპანიის“ შეფასებით გაუფასურების ზარალი სავარაუდოდ გაიზრდება და გახდება უფრო ცვალებადი ფინანსური აქტივებისათვის ფასს 9 გაუფასურების მოდელის ფარგლებში. გაუფასურების ზემოაღწერილი მეთოდოლოგიის საფუძველზე „კომპანიის“ შეფასებით ფასს 9 სტანდარტის გაუფასურების მოთხოვნების დანერგვის შედეგად 2018 წლის 1 იანვარის მდგომარეობით გაუფასურების ზარალი გაიზრდება როგორც ნაშენებია შენიშვა 26(ii)-ში.

(ც) კლასიფიკაცია - ფინანსური ვალდებულებები

ფასს 9 ძირითადად არ ცვლის ბასს 39-ის მოქმედ მოთხოვნებს ფინანსური ვალდებულებების კლასიფიკაციის მხრივ.

თუმცა, ბასს 39-ის მიხედვით სამართლიანი ღირებულებების ცვლილებები, ფინანსურ ვალდებულებაში შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით აღიარდება მოგებასა ან ზარალში, მაშინ როდესაც ფასს 9-ის მიხედვით ამ სამართლიანი ღირებულებების ცვლილებები აისახება შემდეგი სახით:

- სამართლიანი ღირებულების ცვლილების დონე, რომელიც უკავშირდება ვალდებულებების საკრედიტო რისკის ცვლილება აისახება სხვა სრულ შემოსავალში; და
- სამართლიანი ღირებულების დარჩენილი ცვლილების მოცულობა აისახება მოგებაში ან ზარალში.

„კომპანიას“ არ აქვს აღნიშნული ფინანსური ვალდებულებები შეფასებული სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით და არც მომავალში გეგმავს. „კომპანიის“ შეფასებით კლასიფიკაციას არ ექნება მნიშვნელოვანი გავლენა 2018 წლის 1 იანვრისათვის ფინანსური ვალდებულებებზე.

(d) განმარტებები

ფასს 9 საჭიროებს ახალ განმარტებებს, ძირითადად საკრედიტო რისკისა და მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგების მხრივ. „კომპანიის“ წინასწარი შეფასება მოიცავს ანალიზს მიმდინარე პროცესების მონაცემთა ხარვეზების გამოსავლენად და გეგმავს შეიმუშავოს სისტემა და აკონტროლოს ცვლილებები, რომელიც „კომპანიის“ აზრით აუცილებელია შესაბამისი მონაცემების შეგროვების მიზნით.

(e) სტანდარტზე გადასვლა

სტანდარტის დანერგვისას „კომპანია“ გამოიყენებს მოდიფიცირებულ რეტროსპექტიულ მიდგომას და არ წარმოადგენს გასული პერიოდის შეცვლილ ინფორმაციას. ფასს 9 სტანდარტის ამოქმედებით გამოწვეული ცვლილებები ფინანსური აქტივების საბალანსო ღირებულებაში აღიარდება გაუნაწილებელ მოგებასა და რეზერვებში 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით.

(iii) ფასს 16 - იჯარა

ფასს 16 ჩაანაცვლებს ბასს 17-ში (იჯარები), ფასს 4-ში (როგორ განვსაზღვროთ, შეიცავს თუ არა შეთანხმება იჯარას), იმკ 15-ში (საოპერაციო იჯარა - სტიმულირება) და იმკ 27-ში (გარიგების შინაარსის შეფასება, რომელიც შეიცავს იჯარის სამართლებრივ ფორმას) არსებულ იჯარასთან დაკავშირებულ სახელმძღვანელო მითითებებს.

სტანდარტი მოქმედებს ყოველწლიური ანგარიშგების პერიოდებისთვის, რომელიც იწყება 2019 წლის 1 იანვარს ან ამ თარიღის შემდეგ. მისი ვადაზე ადრე მიღება დაშვებულია, იმ საწარმოებისთვის, რომლებიც ფასს 15-ს იყენებენ ფასს 16-ის თავდაპირველი გამოყენების თარიღისთვის ან ამ თარიღამდე.

ფასს 16 განსაზღვრავს ბალანსზე აღრიცხულ სააღრიცხვო მოდელს იჯარებისთვის. მოიჯარე აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას, რომელიც წარმოადგენს შესაბამისი აქტივის გამოყენების და მის საიჯარო გადახდის ვალდებულებას. თუმცა არსებობს აღიარებისგან გათავისუფლება მოკლევადიანი იჯარებისა და დაბალი ღირებულების მქონე ერთეულების იჯარებისთვის. მეიჯარის სააღრიცხვო პოლიტიკა რჩება უცვლელი - ე.ი. მეიჯარე განაგრძობს იჯარის კლასიფიცირებას ფინანსური ან საოპერაციო იჯარების სახით.

„კომპანია“ აფასებს ფასს 16-ის გამოყენების პოტენციურ გავლენას მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე. ფასს 16-ის გამოყენების ფაქტიური გავლენა ფინანსურ ანგარიშგებაზე თავდაპირველი გამოყენების პერიოდში დამოკიდებული იქნება მომავალ ეკონომიკურ პირობებზე, მათ შორის „კომპანიის“ საკრედიტო განაკვეთზე 2019 წლის 1 იანვარს საიჯარო პორტფელის შემადგენლობაზე მოცემულ თარიღში, „კომპანიის“ შეფასებაზე იმასთან დაკავშირებით გააგრძელებს თუ არა ხელშეკრულებას მეიჯარეებთან და იმაზე აირჩევს თუ არა „კომპანია“ გამარტივებულ მიდგომას.

დამატებითი განმარტებითი შენიშვნა

წლიური ფინანსური აუდიტის ჩატარებისათვის ანაზღაურებული თანხა შეადგენს 56640 ლარს (შპს KPMG Georgia).

სხვა აუდიტორული მომსახურებისათვის გადახდილი თანხა შეადგენს 306 ლარს (შპს „ინტელექტ-აუდიტი“) და 1550 ლარსა (შპს „ჯეი პი ეი ფინანსაუდიტი“) და 6899,32 ლარს (სსიპ ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო). სულ სხვა აუდიტორული მომსახურების მიღების სანაცვლოდ ანაზღაურებული თანხა შეადგენს 8755,32 ლარს.

შენიშვნა: წარმოდგენილი შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ 2017 წლის ფინანსური ანგარიშგების დაფარული ნაწილი მოიცავს კომპანიის საქმიანობის ამსახველ ისეთ ინფორმაციას, რომელიც საქართველოს მთავრობის 2017 წლის 11 იანვრის #26 განკარგულების საფუძველზე მიჩნეულ იქნა კომერციულ საიდუმლოებად. განკარგულება თანდართულია.

საქართველოს მთავრობის განკარგულება

№26 2017 წლის 11 იანვარი ქ. თბილისი

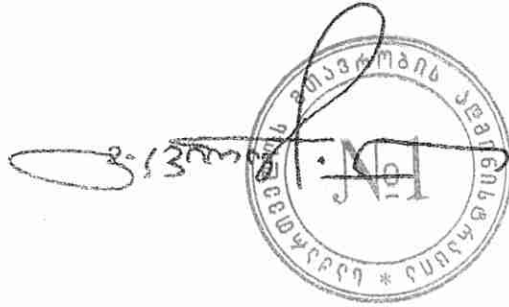
შპს „გაზპრომ ექსპორტსა“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას“ შორის დასადები ხელშეკრულებების თაობაზე

1. „უცხოელი კონტრაქტების მონაწილეობით ხელშეკრულებების გაფორმებასთან დაკავშირებულ ზოგიერთ ღონისძიებათა შესახებ“ საქართველოს მთავრობის 2010 წლის 11 მაისის №139 დადგენილების შესაბამისად, მოწონებულ იქნეს შპს „გაზპრომ ექსპორტსა“ და შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიას“ შორის დასადები 2003 წლის 30 მაისს გაფორმებული №2107-12/03-05 ხელშეკრულების დამატება №23, „საქართველოს ტერიტორიის გავლით ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების შესახებ“ №02-16-13 ხელშეკრულება და „საქართველოში ბუნებრივი გაზის მიწოდების შესახებ“ №02-16-14 ხელშეკრულება.

2. საქართველოს ზოგადი ადმინისტრაციული კოდექსის 27² მუხლის მე-3 ნაწილის შესაბამისად, ამ განკარგულებით გათვალისწინებული ხელშეკრულების დამატება №23, „საქართველოს ტერიტორიის გავლით ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირების შესახებ“ №02-16-13 ხელშეკრულება და

„საქართველოში ბუნებრივი გაზის მიწოდების შესახებ“ №02-16-14
ხელშეკრულება მიჩნეულ იქნეს კომერციულ საიდუმლოებად.

პრემიერ-მინისტრი

გიორგი კვირიკაშვილი

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა, მე-5 სართული
თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების ჩვენი საცნობარო ge//062/18
კომპანია“ ნომერი:
ქ. თბილისი, კახეთის გზატკეცილი #21

28 სექტემბერი 2018

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

მვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2018 წლის 28 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2018 წლის 28 სექტემბრით გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში 2018 წლის 30 აპრილს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2018 წლის 30 აპრილის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილ მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულია ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობითი ანგარიშგება და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ მმართველობითი ანგარიშგება:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

ენდრიუ კოქსელი
აღმასრულებელი დირექტორი
შპს „KPMG Georgia“

შპს „KPMG Georgia“
ჯი ემ თი პლაზა, მე-5 სართული
თავისუფლების მოედანი №4
თბილისი, 0105, საქართველო
ტელეფონი: +995 322 93 5713
ინტერნეტი: www.kpmg.ge

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“
ქ. თბილისი, კახეთის გზატკეცილი #21

ჩვენი საცნობარო ნომერი: ge/I/062/18

28 სექტემბერი 2018

მმართველობითი ანგარიშგების უწყისი

ძვირფასო ბატონებო,

ხელმძღვანელობა პასუხს აგებს 2018 წლის 28 სექტემბერს გამოცემულ „მმართველობით ანგარიშგებაზე“. ჩვენ გამოვეცით ეს უწყისი, რადგან მმართველობითი ანგარიშგება დათარიღებული 2018 წლის 28 სექტემბრით გამოცემულია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოცემის თარიღის შემდეგ. ჩვენი მოსაზრება ფინანსური ანგარიშგების შესახებ, რომელიც გამოთქმულია ჩვენს აუდიტორული დასკვნაში 2018 წლის 30 აპრილს, არ ეხება მმართველობით ანგარიშგებას.

აუდიტორთა დასკვნა ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს იმ მოვლენების ეფექტს, რომელიც წარმოიშვა 2018 წლის 30 აპრილის შემდეგ. მმართველობით ანგარიშგებაში აღწერილ მოვლენათა ეფექტი, რომელიც ფინანსური აუდიტის დასკვნის თარიღის შემდეგ განხორციელდა, არ შემოწმებულა ჩვენს მიერ.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა მოიცავს მმართველობითი ანგარიშგების გაცნობას მას შემდეგ, რაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება და განსაზღვრავს, შეესაბამება თუ არა მმართველობითი ანგარიშგება ფინანსურ ანგარიშგებას ან აუდიტის პროცესში ჩვენს მიერ მიღებულ ცოდნას ყველა არსებით ასპექტში, ან რაიმე სახით არის თუ არა ხსენებული დოკუმენტი არსებითად დამახინჯებული.

ჩვენ არ გამოვეცით რაიმე სახის რწმუნებას მმართველობითი ანგარიშგების შესახებ. ჩვენ წავიკითხეთ მმართველობითი ანგარიშგება და ჩატარებული სამუშაოს საფუძველზე დავასკვნით, რომ მმართველობითი ანგარიშგება:

- შეესაბამება ფინანსურ ანგარიშგებას და ის არ მოიცავს არსებით უზუსტობებს;
- მოიცავს ინფორმაციას, რომელსაც მოითხოვს და რომელიც შეესაბამება საქართველოს კანონს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ“.

პატივისცემით,

ენდრიუ კოქსშელი
აღმასრულებელი დირექტორი
შპს „KPMG Georgia“

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“

მმართველობითი ანგარიშგება

საქმიანობის მიმოხილვა

საქმიანობის მიმოხილვა და განვითარების გეგმები

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“ („კომპანია“) წარმოადგენს კერძო სამართლის იურიდიულ პირს, რომელიც დაფუძნებულია სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის“ მიერ, 100%-იანი წილობრივი მონაწილეობით, რეგისტრირებულია 1999 წლის 30 დეკემბერს ისანი-სამგორის რაიონული სასამართლოს #7/4-1350 დადგენილებით.

სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაცია“ შეერწყა შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციას“, რის საფუძველზეც 2011 წლის 5 სექტემბრამდე შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ წარმოადგენდა სს „საქართველოს გაზის საერთაშორისო კორპორაციის“ უფლებამონაცვლეს და შესაბამისად შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ პარტნიორს.

საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრის 2011 წლის 30 აგვისტოს #169 ბრძანების საფუძველზე შპს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ (საწესდებო) კაპიტალიდან ამოღებული იქნა შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ 100%-იანი წილი, შესაბამისად 2011 წლის 5 სექტემბრიდან შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ 100% წილის მფლობელად საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში დარეგისტრირდა სახელმწიფო. 2011 წლის 21 სექტემბერს, საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების და საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროებს შორის გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე კომპანიის 100% წილი მართვის უფლებით გადაეცა საქართველოს ენერგეტიკისა და ბუნებრივი რესურსების სამინისტროს. 2018 წლიდან კომპანიის პარტნიორს წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო.

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანია“, სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ გაფორმებული იჯარის ხელშეკრულების საფუძველზე, ოპერირებას უწევს კორპორაციის ბალანსზე რიცხულ მაგისტრალურ გაზსადენებს და მის ინფრასტრუქტურას, კერძოდ, გაზსადენებს (განშტოებებით და ლუპინგებით) საერთო სიგრძით 1,967კმ, 370 გაზის გამანაწილებელ სადგურს, შენობებს და ნაგებობებს. აღნიშნული მაგისტრალური გაზსადენებით წარმოებს ბუნებრივი გაზის ტრანსპორტირება საქართველოს ქალაქებისა და სოფლების მომხმარებლებისათვის, სამრეწველო და ელექტროენერგიის გენერაციის ობიექტებისთვის და ასევე ხორციელდება გაზის ტრანზიტი რუსეთიდან სომხეთში.

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, კომპანიის პარტნიორს წარმოადგენს საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო, შესაბამისად კომპანია საკუთარ ბიზნეს-

გეგმას ყოველწლიურად ათანხმებს სამინისტროსთან, რომელიც მას შესაბამისი ბრძანების საფუძველზე ამტკიცებს. აღნიშნული გეგმა მოიცავს კომპანიის საქმიანობის დეტალურ 1 წლიან გეგმას, მათ შორის შემოსავლებისა და ხარჯების მიმოხილვას.

კომპანიის შემოსავალი, რომელსაც ის იღებს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის სისტემის გამოყენებისაგან, შედგება ძირითადად შემდეგი საქმიანობისაგან:

- 1) ბუნებრივი აირის ტრანზიტის რუსეთის ფედერაციიდან სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი მაგისტრალური გაზსადენის საშუალებით სომხეთის რესპუბლიკაში ერთადერთ მომხმარებელს წარმოადგენს შპს „გაზპრომ ექსპორტი“, რომელიც ოპერირებს რუსეთის ფედერაციაში. აღნიშნული შემოსავლები რეგულირდება შპს „გაზპრომ ექსპორტთან“ გაფორმებული შესაბამისი ხელშეკრულებების, მასთან დაკავშირებული დამატებებისა და შეთანხმებების საფუძველზე. ვინაიდან ტრანზიტის მომსახურებასთან დაკავშირებული მოქმედი ხელშეკრულებები საქართველოს მთავრობის შესაბამისი განკარგულების მიხედვით მიჩნეულია კომერციულ საიდუმლოებად, აღნიშნულ ინფორმაციას ანგარიში არ მოიცავს.
- 2) ბუნებრივი აირის ტრანსპორტირება საქართველოს მასშტაბით ტრანსპორტირების ტარიფი განისაზღვრება ყოველწლიურად საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის („სემეკ“) მიერ. 2017 წლის 20 ივლისამდე, სხვადასხვა მომხმარებლის მიხედვით, მოქმედებდა ტრანსპორტირების სამი განსხვავებული ტარიფი (9 ლარი, 11.67 ლარი, 13.83 ლარი ყოველ ტრანსპორტირებულ 1,000 კუბურ მეტრ გაზზე). 2017 წლის 20 ივლისიდან ყველა მომხმარებლისათვის ამოქმედდა ახალი ერთიანი ტარიფი, რომელიც განისაზღვრა 18.84 ლარით ყოველ ტრანსპორტირებულ 1,000 კუბურ მეტრ გაზზე. აღნიშნული ტარიფი მოქმედებს 2018 წლის 31 დეკემბრამდე. ვინაიდან გაზის ტრანსპორტირება წარმოადგენს კომპანიის მთავარ ამოცანას, აღნიშნული ტარიფის ზრდამ დადებითი ეფექტი იქონია კომპანიის შემოსავლებზე. ასევე მნიშვნელოვანია, რომ საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ აღნიშნული ტარიფი დადგინდება ყოველწლიურად და დაეფუძნება წინა დასრულებული წლის ხარჯების, შემოსავლებისა და განხორციელებული/დაგეგმილი ინვესტიციების ანალიზს, რაც ამცირებს კომპანიის ზარალიანობის რისკს.
- 3) ბუნებრივი გაზის რეალიზაცია. აღნიშნულ საქმიანობა მოიცავდა სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციისათვის“, ამ უკანასკნელთან გაფორმებული ხელშეკრულების შესაბამისად 2017 წლის განმავლობაში ბუნებრივი აირის მიწოდებას და ასევე ბუნებრივი აირის რეალიზაციას სხვა მომხმარებლებზე საქართველოს მასშტაბით.

მნიშვნელოვანია ის რომ 2018 წელს გაზის რეალიზაცია დაგეგმილია მხოლოდ სხვა მომხმარებლებზე, ხოლო რეალიზაციის მოცულობა მათ მოთხოვნაზე.

კომპანიის საქმიანობის ნაწილს ასევე წარმოადგენს საქართველოს მთავრობის დავალებით შესაბამისი განკარგულებისა და მასში მითითებული დაფინანსების ფარგლებში, საქართველოს რეგიონების გაზიფიცირების მიზნით გაზსადენის სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება. აშენებული გაზსადენები გადაეცემა სახელმწიფოს შემდგომი განკარგვის მიზნით. აღნიშნული ოპერაცია ხორციელდება კომპანიის კაპიტალში შესაბამისი განკარგულებით გამოყოფილი დაფინანსების შეტანით. კაპიტალის მოცულობა მცირდება სახელმწიფოსათვის პროექტის გადაცემისას ამ პროექტის ფაქტიური ღირებულების შესაბამისად.

კომპანიის ხარჯები მოიცავს როგორც საიჯარო ქირას, რომელიც წარმოადგენს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ კუთვნილი ქონების ფლობის საფასურს, ასევე რეალიზებული გაზის თვითღირებულებასა და ნორმატიულ დანაკარგს. საიჯარო ქირის მხრივ, უნდა აღინიშნოს რომ 2017 წლის სექტემბრამდე აღნიშნული ქირა დამოკიდებული იყო იჯარით გადმოცემული მაგისტრალური გაზსადენში გატარებულ ბუნებრივ აირზე და განსაზღვრული იყო აშშ დოლარში. აღნიშნული ხელშეკრულება გაფორმდა 2011 წელს, თუმცა უკანასკნელი წლების აშშ დოლარის გაცვლითმა კურსმა ლართან მიმართებაში კომპანიის საიჯარო ხარჯი მნიშვნელოვნად გაზარდა და საფრთხე შეუქმნა მის მომგებიანობას. 2017 წლის სექტემბრიდან 2018 წლის ბოლომდე აღნიშნული ხარჯი ფიქსირებულია და განსაზღვრულია ლარში, შესაბამისად სავალუტო რისკი მასზე არ მოქმედებს. რაც შეეხება ნორმატიულ დანაკარგს, მისი მოცულობა (კუბურ მეტრებში), ისევე როგორც გაზის ტრანსპორტირების ტარიფი, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის მიერ დგინდება. შესაბამისად ამ მონაცემის მიხედვით ხორციელდება მომავალი წლის დანაკარგებთან დაკავშირებული ხარჯების დაგეგმვა. მის შესყიდვას კომპანია სხვადასხვა მიმწოდებლისაგან ახორციელებს სახელშეკრულებო ფასად. 2017 წელს აღნიშნული მოცულობების შესყიდვა ძირითადად განხორციელდა სოკარ ჯორჯია გაზისაგან.

კომპანიის ხარჯების ნაწილი დაკავშირებულია იჯარით გადმოცემული მაგისტრალური გაზსადენისა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის უსაფრთხო ექსპლუატაციასთან, რომლის მიზნითაც მიმდინარეობს პროფილაქტიკური და გეგმიურ-გამაფრთხილებელი მომსახურება, სარემონტო აღდგენითი სამუშაოები, ექსპლუატაციის პროცესში გამოვლენილი დაზიანებების და დარღვევების აღმოფხვრა. აღნიშნულ საქმიანობას, კომპანიის ცენტრალურ აპარატთან ერთად ახორციელებს 3 სახაზო საექსპლოატაციო ფილიალი (ცენტრალური, დასავლეთის და ჩრდილოეთის), ერთი სამმართველოს (კახეთი) და 2 სახაზო საექსპლოატაციო უბანი (ყაზბეგის და ხაშურის).

რაც შეეხება კომპანიის 2017 წლის სტრუქტურას, იგი შედგება შემდეგი სტრუქტურული ერთეულებისაგან: გენერალური დირექტორის ადმინისტრაცია; საზოგადოებასთან ურთიერთობის დეპარტამენტი; იურიდიული დეპარტამენტი; შიდა მონიტორინგის დეპარტამენტი; სადისპეტჩერო, ექსპლუატაციისა და მშენებლობის ზედამხედველობის დეპარტამენტი; საინჟინრო-ტექნიკური უზრუნველყოფის დეპარტამენტი; ფინანსური

დეპარტამენტი; შესყიდვების, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფისა და სამეურნეო დეპარტამენტი და კომერციული დეპარტამენტი.

კომპანიის საექსპლუატაციო რგოლების მიერ მაგისტრალური გაზსადენების სისტემური შემოვლა-დათვალიერების და კონტროლის პროცესში დგინდება გადაუდებელი (გაზის გაჟონვების და ავარიების სალიკვიდაციო, მცირე მოცულობით დეფექტების აღმოფხვრის და სხვ.) და მომდევნო წელს ჩასატარებელი სამუშაოების (ღონისძიებების) ჩამონათვალი, რომლის გათვალისწინება ხდება საანგარიშო წლის დადგომამდე დამტკიცებულ ორგანიზაციულ-ტექნიკურ ღონისძიებათა ნუსხაში.

მომავალი წლის აუცილებლად ჩასატარებელ ღონისძიებათა ჩამონათვალიდან კომპანიის მიერ შესასრულებლად განისაზღვრება მიმდინარე სარემონტო სამუშაოებად კვალიფიცირებული ღონისძიებები, ხოლო მაგისტრალურ გაზსადენთან დაკავშირებულ კაპიტალურ რემონტებს, გამომდინარე სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციასთან“ გაფორმებული იჯარის ხელშეკრულებიდან, უზრუნველყოფს სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაცია“ საკუთარი ხარჯებით.

კომპანიის შემოსავლებისა და ხარჯების გათვალისწინებით 2017 წლის მოგება 11 მლნ ლარს აღემატება. აღნიშნული მოგების დივიდენდად გაცემა არ განხორციელებულა. პარტნიორის მიერ დამტკიცებული ბიზნეს-გეგმის ფარგლებში კომპანია 2018 წელსაც აგრძელებს ძირითად საქმიანობას და აღნიშნული წლის მოგებით დასრულებას გეგმავს. დაგეგმილი მოგების წინა წელთან შედარებით შემცირება უკავშირდება ისეთ ხარჯებს, რომლებიც კომპანიის საშუალებას მისცემს თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით შემდგომში შეამციროს ოპერირების ხარჯები და გაზსადენის უსაფრთხოებასთან დაკავშირებული რისკები. ამ მიმართულებით გრძელდება ავტომატიზირებული ოდორიზაციის სისტემების დანერგვა, იგეგმება მაგისტრალური გაზსადენების ჩამკეტი-მარეგულირებელი მოწყობილობების დისტანციური მართვით და ტელემეტრიის სისტემებით აღჭურვა და სხვა. საინვესტიციო საქმიანობის კუთხით, კომპანიამ მიზნად დაისახა თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, რომლებიც საშუალებას მისცემს გააუმჯობესოს ბუნებრივი აღრიცხვის მეთოდები, კერძოდ: ხორციელდება პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავება, რომელიც საშუალებას მოგვცემს მაგისტრალზე, სეგმენტურ დონეზე (მანომეტრიდან მანომეტრამდე) დაფიქსირდეს და ოპერატიულად აღმოიფხვრას გაჟონვები, გრძელდება აღრიცხვის კვანძების რეკონსტრუქცია და სხვა.

მნიშვნელოვანია, რომ კომპანია დიდ ყურადღებას აქცევს თანამშრომელთა უსაფრთხოებას, შესაბამისად კომპანია ყოველწლიურად ახორციელებს თანამშრომელთა აღჭურვას თანამედროვე ინდივიდუალური დაცვის საშუალებებით, ხელსაწყო-მოწყობილობებით და მათი სამუშაო პირობების გაუმჯობესებას. გარდა ამისა, კომპანია დასაქმებულთა ოპტიმიზაციის კუთხით ყოველწლიურად ახორციელებს საკადრო რეორგანიზაციას, რის მიზანსაც კომპანიის ადამიანური რესურსების კუთხით წარმოქმნილი

საჭიროებების უკეთ გამოვლენა და დაკმაყოფილება, თანამშრომლების ეფექტიან მართვა და წახალისება წარმოადგენს.

საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, კომპანიამ მნიშვნელოვნად შეამცირა სავალუტო ბაზართან დაკავშირებული რისკები, ვინაიდან საიჯარო ხარჯი ლარშია დაფიქსირებული, თუმცა ვინაიდან ტრანზიტისა და გაზის რეალიზაციიდან მისაღები შემოსავლები, ასევე გაზის დანაკარგებთან დაკავშირებული ხარჯი ისევე როგორც გასულ წლებში გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში, აღნიშნული რისკი მაინც არსებობს, რამაც ეროვნული ვალუტის გაუფასურების შემთხვევაში შესაძლოა შეამციროს კომპანიის შემოსავლები და გაზარდოს ხარჯები. გარკვეულ რისკს უკავშირდება ტრანზიტის განხორციელებაც, ვინაიდან ერთადერთ მომხმარებელს ამ შემთხვევაში წარმოადგენს რუსული კომპანია, მიუხედავად იმისა რომ აღნიშნული მომსახურება ხორციელდება საქართველოს ფარგლებს შიგნით. სხვა არსებითი რისკი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ლიკვიდურობაზე, კომპანიას არ გააჩნია.

სასამართლო დავებთან დაკავშირებული რისკების მხრივ, კომპანიის 2017 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში მიმოხილულია სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მიერ აღძრული სარჩელი, სადაც კორპორაცია კომპანიას სთხოვს 3,747 ათასი აშშ დოლარის ზარალის ანაზღაურებას, რომელიც წარმოიშვა კომპანიის ვალდებულების შეუსრულებლობით კორპორაციის მიმართ, კერძოდ მიეწოდებინა მისთვის ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული გაზის მოცულობა. ამის გარდა კორპორაცია კომპანიას სთხოვს 706 ათას ლარის ზარალის ანაზღაურებას, მაგისტრალური გაზსადენების შეკეთებისათვის, ამ უკანასკნელისათვის იჯარით გადაცემული გაზსადენების დაზიანების გამო. მიმდინარე წელს აღნიშნული სარჩელი პირველი ინსტანციის სასამართლომ კორპორაციას არ დაუკმაყოფილა, მიუხედავად ამისა, გარკვეული რისკი აღნიშნულ დავასთან დაკავშირებით მაინც არსებობს, ვინაიდან კორპორაციამ პირველი ინსტანციის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება სააპელაციო სასამართლოში გაასაჩივრა.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, კომპანიის მიზანს კვლავაც წარმოადგენს გაზის მომხმარებელთა უსაფრთხო და უწყვეტი გაზმომარაგება. გარდა ამისა, კომპანია გეგმავს ისეთი მოსამზადებელი ღონისძიებების გატარებას, რომელიც საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის შესაბამისი ახალი წესებისა და ნორმების მიხედვით უპასუხებს თანამედროვე ბაზრის რეგულირების მოთხოვნებს. აღნიშნული ბაზრის წესების ამოქმედება იგეგმება 2021 წლიდან.

გიორგი მაჭავარიანი

გენერალური დირექტორის მოადგილე

საჭიროებების უკეთ გამოვლენა და დაკმაყოფილება, თანამშრომლების ეფექტიან მართვა და წახალისება წარმოადგენს.

საქმიანობასთან დაკავშირებული ფინანსური და არაფინანსური რისკები

როგორც ზემოთ აღვნიშნეთ, კომპანიამ მნიშვნელოვნად შეამცირა სავალუტო ბაზართან დაკავშირებული რისკები, ვინაიდან საიჯარო ხარჯი ლარშია დაფიქსირებული, თუმცა ვინაიდან ტრანზიტისა და გაზის რეალიზაციიდან მისაღები შემოსავლები, ასევე გაზის დანაკარგებთან დაკავშირებული ხარჯი ისევე როგორც გასულ წლებში გამოსახულია უცხოურ ვალუტაში, აღნიშნული რისკი მაინც არსებობს, რამაც ეროვნული ვალუტის გაუფასურების შემთხვევაში შესაძლოა შეამციროს კომპანიის შემოსავლები და გაზარდოს ხარჯები. გარკვეულ რისკს უკავშირდება ტრანზიტის განხორციელებაც, ვინაიდან ერთადერთ მომხმარებელს ამ შემთხვევაში წარმოადგენს რუსული კომპანია, მიუხედავად იმისა რომ აღნიშნული მომსახურება ხორციელდება საქართველოს ფარგლებს შიგნით. სხვა არსებითი რისკი, რომელიც მნიშვნელოვან გავლენას მოახდენს ლიკვიდურობაზე, კომპანიას არ გააჩნია.

სასამართლო დავებთან დაკავშირებული რისკების მხრივ, კომპანიის 2017 წლის ფინანსურ ანგარიშგებაში მიმოხილულია სს „საქართველოს ნავთობისა და გაზის კორპორაციის“ მიერ აღძრული სარჩელი, სადაც კორპორაცია კომპანიას სთხოვს 3,747 ათასი აშშ დოლარის ზარალის ანაზღაურებას, რომელიც წარმოიშვა კომპანიის ვალდებულების შეუსრულებლობით კორპორაციის მიმართ, კერძოდ მიეწოდებინა მისთვის ხელშეკრულების პირობებით განსაზღვრული გაზის მოცულობა. ამის გარდა კორპორაცია კომპანიას სთხოვს 706 ათას ლარის ზარალის ანაზღაურებას, მაგისტრალური გაზსადენების შეკეთებისათვის, ამ უკანასკნელისათვის იჯარით გადაცემული გაზსადენების დაზიანების გამო. მიმდინარე წელს აღნიშნული სარჩელი პირველი ინსტანციის სასამართლომ კორპორაციას არ დაუკმაყოფილა, მიუხედავად ამისა, გარკვეული რისკი აღნიშნულ დავასთან დაკავშირებით მაინც არსებობს, ვინაიდან კორპორაციამ პირველი ინსტანციის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება სააპელაციო სასამართლოში გაასაჩივრა.

ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, კომპანიის მიზანს კვლავაც წარმოადგენს გაზის მომხმარებელთა უსაფრთხო და უწყვეტი გაზმომარაგება. გარდა ამისა, კომპანია გეგმავს ისეთი მოსამზადებელი ღონისძიებების გატარებას, რომელიც საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის შესაბამისი ახალი წესებისა და ნორმების მიხედვით უპასუხებს თანამედროვე ბაზრის რეგულირების მოთხოვნებს. აღნიშნული ბაზრის წესების ამოქმედება იგეგმება 2021 წლიდან.

გიორგი მაჭავარიანი

გენერალური დირექტორის მოადგილე

